93891 4T
RÉSIDENCE ... DU TONKIN DÉPÔT LÉGAL

Năm thứ mười bảy — Số thứ 3752 — NGÀY THỨ HAI 30 SEPT và THỨ BA 1er OCTOBRE 1929

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE № 11424

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

Bản-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.

Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion . . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel -
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . 0$10 la ligne

Caiq nghiaw do'if ngu'o'if

XII

Ta đã giải thoát được tinh-thần ta ra ngoài vòng thế tục thì còn có cái danh gì cám dỗ được ta, còn có cái lợi gì mê hoặc được ta, nhất cử nhất động nhất ngôn nhất hạnh ở đời là đều lấy thánh triết làm thầy, lấy nhân nghĩa làm chủ cho thỏa thích cái lương-tâm thuần khiết của ta, cho khỏi lẫn-thẫn buồn bã cái tai mắt tay chân tâm-tư trí-não của ta mà thôi, chứ ta chẳng thiết chi danh cũng chẳng cầu chi lợi; không thiết danh, không cầu lợi thì quyết không khi nào có làm những chuyện tổn nhân ích kỷ, độc ác ham-tàn; chuyện gì ta đã làm tất là hợp với lẽ phải, tất là có giúp ích được cho đời chẳng nhiều thì ít, chẳng to thì nhỏ, chẳng rộng thì hẹp, chẳng xa thì gần; trước thì cha mẹ ta, anh em ta, vợ con ta họ hàng thân-thích ta, kẻ thầy người tớ ta, ta ăn ở có thảo với cha mẹ, có nghĩa với anh em, có tình với vợ con, có ơn với họ hàng thân-thích kẻ thầy người tớ, tức là cái việc thứ nhất ta giúp ích cho đời ở chỗ hẹp, chỗ gần; rồi đến người đồng chủng ta, người đồng quốc ta, người đồng loại ta, ta nếu có thể hay có dịp thì cũng làm giúp ích cho đời đến cả chỗ xa chỗ rộng ấy nữa; Ta đứng vào cái cảnh giàu sang có thế có quyền, có tiền có của thì làm những việc giúp ích cho đời theo cái sức có thể trong cái cảnh giàu sang, làm vua làm quan thì phát chính thi giáo, nuôi dạy cho muôn họ no ấm thái-bình, làm ông làm thầy thì cầm nọc dựng nên, đưa dắt cho triệu dân bầu-hoi sung sướng, nhà phú-hậu thì quyên suy phá sản, mở-mang những công cuộc ích chung, tài khôn khéo thì sáng tạo phát-minh, bày đặt những phương-pháp tiện-lợi, phàm những việc xét kỹ có giúp ích cho đời được thật thì ta dùng hết cái sức giàu sang của ta làm được thế nào là làm cả cho rõ to rõ nhiều; ta đứng vào cái cảnh nghèo hèn, không thế không quyền, không tiền không của thì ta cũng làm những việc giúp ích cho đời theo cái sức có thể trong cái cảnh nghèo hèn, cho quá đến làm một tên đầy-tớ cũng cảm hóa lòng thiện được cho chủ nhà, khuyên bảo điều hay được cho đồng bạn, cũng ngay thẳng liêm khiết, treo gương tốt được cho kẻ gần mình, làm một đứa cu-ly cũng yên-ủi vỗ-về được cho kẻ gánh mướn gồng thuê đỡ lo buồn rầu-rĩ, chuyện-trò đàm-đạo được cho kẻ tối-tăm ngu dốt được một biết hai khôn, cũng trung-hậu nhân-từ, sửa tính nết được cho người chúng bạn, làm một chú trai cày cũng nghiền nghĩ cách tiến chủng cải lương để vật-sản trong đời người được thêm sung-túc, làm một anh phó nhỏ cũng tìm-kiếm cách thay khuôn chữa kiểu, để kỹ nghệ trong đời người được thêm tinh-lương, phàm những việc miễn là có giúp ích cho đời được tí nào, thì ta liệu với cái cảnh nghèo-hèn của ta làm được đến đâu là làm cả không hiềm nhỏ hiềm ít; ta chẳng khi nào ăn không ngồi rồi, làm sâu mọt hao hụt của đời; ta chẳng khi nào ăn hoang phá hại, làm bẹo gẫu bạo điều của đời; lúc nào ta cũng mưu-tính việc đời, giúp-đỡ người đời, tùy tài lực ta, địa-vị ta mà ta làm được cái gì thì ta làm, lúc nào ta cũng giúp ích cho đời được cả; mà ta làm cái gì cũng chẳng vị cái lợi riêng cho ta, chẳng vị cái danh hão cho ta, chẳng có để chút lòng tư-kỷ vào cái việc ta làm, thì làm gì có những chuyện xấu quạc lợi, tranh-danh mà đến nhiễu hại kẻ khác được.

Đức Khổng nói: mình muốn lập mà lập cả cho người, mình muốn đạt mà đạt cả cho người; trong kinh phật nói: Đức phật ra đời chỉ vì có một việc lớn là việc cứu độ chúng sinh; trong kinh Gia-tô dạy: Đức chúa ra đời chỉ bởi một lòng lọn tốt lọn lành chuộc tội cho thiên-hạ; ấy ta cũng phải làm hết cái phận-sự ta quan-hệ với đời như thế.

Ta làm hết cái phận-sự ta quan-hệ với đời để trọn-vẹn cái nhân-cách trời đất đã phú-dữ cho ta, mà chính là để tìm lấy cái vui-sướng thực trong tâm tính ta. cái nghĩa đời người chỉ có thế mà thôi vậy.

(Còn nữa)

D. B. T.

THÂN THỂ CON NGƯỜI TA ĐÁNH GIÁ ĐƯỢC BAO NHIÊU TIỀN

Một nhà hóa-học nước Anh, bác-sĩ Charles Henry Mayo vừa xét kỹ trong cơ thể người ta có những chất gì, và đánh giá được là bao nhiêu tiền.

Trong một người vừa phải, chất mỡ lấy ra vừa đủ làm được bảy miếng xà-phòng, chất sắt vừa đủ làm một cái đinh nho nhỏ. chất đường hòa đủ một chén cà-phê, chất lân làm được 2 200 cái đầu diêm. chất hoàng thạch đủ tráng một cái sinh ảnh.

Còn ít chất diêm-tiêu, không đủ làm được gì hết.

Các nguyên chất ấy, theo thời-giá thì chỉ đáng độ 25 quan thôi.

Việc Trung-hoa

Ngày 27 Septembre 1929

Việc lĩnh-sự tài phán

Thượng-hải. — Một hội-đồng riêng của chánh-phủ cử ra, và ủy cho việc xem xét các phương sách khiến cho Trung-hoa thu lại quyền lợi tư pháp, đã xét các vấn đề quan-hệ về việc bãi quyền lĩnh sự tài phán, và việc tòa án tạm thời ở Thượng-hải.

Ông chưởng bạ là Ngụy-đạo-Minh có tuyên bố biện đã thi hành các phương-sách để trước năm 1930 thì tổ-chức hẳn lại tòa án tạm thời, và đã gởi thư cho liệt-cường để kíp xin bãi các đặc-quyền. Bản dự án về việc tổ chức lại tòa thẩm phán tạm thời thì bàn trong một buổi hội đồng kia.

Quảng-châu đối với Trương-phát-Khuê

Hương cảng — Quân-đội ở Quảng-châu dự bị để phòng khi quân của Trương-phát-Khuê công kích. Quân lính đi lại nhiều. Ở miền Tây giang, và Bắc-giang đã thiết quân luật.

Bốn người linh mục bị bắt

Hương-cảng. Ở Đinh-châu, ta bờ cõi Quảng-đông-Phúc-kiến, bọn cộng sản bắt bốn người truyền-giáo Đức, và chín người nữ tu-hành.

A R I P

Tại đảo Cô-lôn

Tại đảo Cô-lôn, vừa xảy ra một tấn thảm kịch, người cai ngục tên là Trương-văn-Nam bắn chết một người tù tên là Đỗ-văn-Cam.

Nguyên Trương-văn-Nam vẫn làm cai nhà bếp trong đề-lao, có cấm Đỗ-văn-Cam không được vào tới nhà bếp. Nhân trong khi Nam đi vắng Cam lẻn vào, ngồi nói chuyện với người đầu bếp. Khi Nam về thấy vậy, đuổi Cam ra. Cam không nghe; Nam cầm tay lôi Cam ra, Cam vớ ngay thanh củi toan choảng Nam. Nam hung tiết dơ súng bắn liền.

Cam bị đạn trúng vào bụng, ngã gục xuống, được một chốc thì chết.

CUỘC THI

(Văn lục-bát)

Cách nộp bài thi (1)

Bản quán muốn giữ cho được rất công-bằng, vậy thể lệ nộp bài thi đã nhất định như sau này :

Xin để giấy nguyên trang, đóng thành quyển vở, chữ viết một mặt. Trang đầu chia đôi làm hai phần thì để họ tên, chỗ ở vào một bên, để cho tiện sự đánh số và rọc phách.

Phong bì gởi đến, cần phải dán kín, nhất là gắn xi thì càng hay

Ngoài phong bì phải đề rõ mấy chữ « Cuộc thi văn lục bát »

Khi gởi bài phải hỏi nhà giây-thép mà dán tem cho đủ lệ, điều ấy là một điều cần phải nhớ hơn cả, kẻo sợ lạc mất bài thi.

(1) Xem số báo ra trưa ngày thứ bảy 21 Septembre vừa rồi.

Ho'cq ngu'w mo'iq

ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yấuq :
sa'cq, huyềnf, na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

Lược-khảo lịch-sử Trung-quốc

CC XXVII

Trương-hiến-Trung từ Kinh-châu kéo quân vào Tứ-xuyên, đánh lấy Quì-châu, Thổ quan Thạch-sanh là Tần-lương-Ngọc với các tướng sĩ đến, hăng hái mà nói: « Anh ta về cứu ta đều chết về việc nước. Ta là một người đàn bà, đội ơn nước đã hai mươi năm nay, bây giờ không may gặp cơn nguy biến, có lẽ nào tiếc cái sống thừa mà đem thân thờ giặc » Bèn truyền lệnh rằng: « Ai dám nói hàng giặc thì giết ngay » Nói rồi bèn kéo quân đến Quì-châu, vì quân ít địch không nổi, thua chạy về, Hiến-Trung kéo quân đến Vạn huyện, nước sông lên to, phải đóng lại ba tháng, sau kéo lên đánh vỡ Bồ-châu, vây sửa ải Phật-đồ. Buổi ấy quan tuần-phủ Tứ xuyên là Trần-sĩ-Kỳ đã từ chức, còn ở Trùng-khánh. Có người khuyên Sĩ-Kỳ trốn đi. Sĩ-Kỳ không nghe, cùng với quan phó sứ là Trần-Huấn, quan tri-phủ Vương-hành-Kiêm, và quan tri-huyện là Vương-Tích hết sức chống giữ. Giặc đào hầm chui vào thành, thành bèn vỡ, bọn Sĩ Kỳ và Thụy-vương là Chu-thường-Hạo đều bị bắt. Quan chỉ huy là Cố-Cảnh khóc mà nói với Hiến-Trung rằng: « Thà giết cả chúng tôi, xin chớ hại đến con vua. Hiến-Trung không nghe, sai đem giết Thụy-vương và Cảnh. Giời không có cơn mà bỗng nổi ba tiếng sét, quân giặc đều run sợ, Hiến-Trung nổi giận nói: « Ta giết người can gì đến giời », bèn sai đem súng đại-bác bắn giời, mà giết hết bọn Sĩ-Kỳ.

Lý-tự-Thành qua sông, đánh phá Bồ-châu, Phân-châu, bèn phá thành Thái-nguyên, bắt Tấn-vương là Chu-cầu-Quế, quan tuần-phủ là Thái-mậu-Đức bị giết, Tự-thành bèn đánh lấy Hãn-thành và Lâm-tấn, rồi lên đánh Đại-châu, quan tổng-binh là Chu-ngộ-Cát hết sức chống cự, lương hết, lui quân giữ Ninh-võ. Giặc bèn kéo đến Cố-quan, chia binh kéo đến Chân-định, truyền tờ hịch cho quan tổng-đốc là Từ-tiêu về hàng, Tiêu chém sứ-giả của Tự-thành, rồi đem quân chống giữ. Quan tri-huyện Chân-định là Khâu-mậu-Hoa và quan Trung-quân là Tạ-gia-Lộc giết Tiêu, rồi mở cửa thành ra hàng, giặc vào thành, rồi kéo quân sang đánh Chương-đức, Triệu-vương là Chu-thường-Sưa cũng hàng.

Vua Trang-liệt xuống chiếu kể tội mình, phát vàng trong kho cấm nghìn lạng sửa sang việc phòng bị, và với binh các trấn viện kinh-sư. Quan tả-đô ngự-sử là Lý-bang-hoa xin vua ngự sang phía nam và sai thái-tử đi đốc quân ở Giang-nam, vua không nghe. Tin giặc rất gần rấp vua lại sai hoạn-quan là bọn Cao-khởi-Tiềm và Đỗ-huân chia nhau đi coi giữ các biên trấn, và các nơi hiểm yếu ở gần kinh kỳ.

Trước kia quan tổng-binh là Chu-ngộ-Cát đóng ở Đại-châu, lương hết, lui quân về giữ Ninh-võ, giặc kéo đến truyền tờ hịch vào trong thành, hẹn năm ngày phải hàng, không hàng thì giết chết cả thành, Ngộ-cát lấy súng đại-bác giết mấy vạn người, phục binh ở trong thành, dụ giặc vào trong thành, lại đánh giết mấy nghìn người, thành đã gần vỡ mà lại giữ được đến hai lần, Tự-thành hết sức đánh vỡ, Ngộ-cát còn đánh đánh, giết chết hơn năm mươi người, mình bị tên cắm như lông gím ngã ngựa, bị bắt Ngộ-cát quát to tiếng nhiếc mắng, bị giết Vợ Ngộ Cát là Lưu-thị đem nàng dâu con gái lên nóc nhà bắn giặc. giặc đốt nhà, nhà cháy, cả nhà đều chết, nhân dân ở trong thành cũng không ai chịu hàng. Tự-Thành bảo các tướng tá rằng: « Từ đây qua Đại-đồng, Dương-hòa, Tuyên-phủ và Cư-dung, đều có trọng binh đóng giữ, nếu nơi nào cũng như thành Ninh-Võ, thì làm thế nào! Chẳng bằng nay hãy tạm kéo quân về, rồi sau sẽ liệu.» Vừa có tờ biểu hàng của quan Đại-đồng tổng-đốc là Khương-Nhương và của Tuyên-phủ tổng binh là Vương-thừa Doãn gửi đến, Tự-Thành mừng lắm, bèn kéo quân sang phía đông.

Lý-tự-Thành gần kéo lên Đại-đồng, quan tuần-phủ là Vệ-cảnh-Viên không biết rằng quan tổng-binh Đại-đồng là Khương-Nhương đã hàng giặc, đặt tiệc mời Nhương, muốn cùng uống máu thề cùng liều chết giữ thành. Nhương từ chối không đến dự tiệc. Khi Tự-Thành đến, Nhương mở cửa đón hàng, Tự-Thành giết Đại-Vương là Chu-truyền-Tê và người tôn-thất gần hết. Cảnh-Viên bị bắt, Tự-Thành muốn cho làm quan, Cảnh-Viên chẳng lạy xuống đất, đập đầu vào thềm đá, máu chảy lai láng, rồi thắt cổ chết. Quan tuần-án phó-sứ là Chu-gia-Sĩ đuổi cả vợ cả, nàng-hầu, con giai và con gái giếng, rồi mình nhảy theo sau, cả nhà chết đến mười sáu người. Quan lang trung là Từ-bữu-Thành và quan Sơn-bì tri-huyện là Lý Trác đều tử tiết. Tự-Thành kéo quân đến Tuyên-phủ, quan Tuyên-phủ giám binh đội mũ áo, đem cờ trắng, ra cách thành ba mươi dặm đón rước. Tuần-phủ Chu-chi-Phùng lên mặt thành chống giữ, tướng sĩ đều tan chạy, không ai theo cả, Chi Phùng vỗ ngực thở dài mà nói: « Tôi không ngờ lòng người đến thế! » Một chốc, giặc vào thành, Chi-Phùng ngảnh mặt phía bắc lạy năm lạy, rồi thắt cổ ở dưới thành-lâu.

(Còn nữa) *Tiều mai.*

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ 26 độ
15 giờ 31 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 30 Septembre 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 10 f 80.

Thời giá quốc trái :
Ngày 27 Août 1929

5 %	hoàn dần		82 f. 75
5 ½ %	hoàn dần		93 f. 40
4 %	vĩnh viễn	1917	93 f. 85
4 %	»	1918	92 f 65
6 %	»	1920	104 f. 70
5 %	hoàn dần	1920	126 f 70
4 %		1925	123 f. 75

Ngày 27 Septembre 1929

3 %	vĩnh-viễn	79 f. 20
5 %	1915-1916	105 f 35

Tin tàu. — Tàu *Tonkin* sang Pháp (đường Nhật) đến ngày thứ ba 1er octobre hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong, đường Pakhoi, Hoihow và Fortbayard rồi đến Hongkong sẽ chuyển sang tàu *Haruna-Maru* của Nhật. Tàu này có ghé Naples.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 16 sáng hôm ấy.

Các đường giây thép. — Các đường giây thép sau này bị mắc nghẽn: *Bắc-kỳ* : An-châu, Chũ.

Tại tòa án Trừng-trị. — Những việc xử tại phiên tòa Trừng-trị sáng hôm nay:

Con hát bội tín. — Ng-v-Thuc, Ng-kim-Giao và Hoàng-thị-Chiêu là con hát đã ký giấy hợp đồng hát cho rạp Quảng-lạc và có vay tiền công trước của rạp ấy, cam đoan rằng hát bao giờ trừ hết nợ mới thôi. Nay vì nợ chưa trừ hết mà bọn con hát ấy bỏ rạp Quảng-lạc đi kiện bội tín. Tòa phạt Nguyễn-kim-Giao và Hoàng-thị-Chiêu mỗi tên 3 tháng tù án treo và bắt Giao phải bồi lại 47p.00 là tiền nợ và Thị-Chiêu 120p.00. Còn Ng-v-Thuc chết rồi thì tòa không truy tố nữa.

Người làm công bất lương. — Trần-thị-Quý trước có làm công khán và cho M. Kugeler là chủ đồn ở Đông anh (Phúc-yên). Ngày tháng trước thị ấy đến thăm chủ rồi ăn cắp của chủ một cái đồng-hồ quả quít, một cái khánh và một cái nhẫn vàng. Hiện khám nhà thị ấy bắt được cái đồng hồ do đã đem mài những chữ số đi. Tòa phạt thị ấy 6 tháng tù.

Bạn ở chung nhà bất lương. — Một hôm người tên là Ng-thị-Tý đi tắm có gửi Nguyễn-thị Sơ là người ở chung nhà một đôi hoa tai vàng, nhờ giữ hộ. Đến lúc người ấy tắm xong thì không thấy thị Sơ nữa. Sau hỏi dò biết thị Sơ trốn đi Haiphong mới phát đơn đi kiện. Hiện đôi hoa tai thị ấy đã trả lại rồi, Tòa phạt thị Sơ hai tháng tù.

Đứa ở ăn cắp của chủ nhà. — Hoàng-đình-Chiêu ở làm đầy tớ cho một người tên là Ninh-th-Cuốt, một hôm vào hồi 10 giờ đêm thấy chủ sơ ý để chuỗi hột vàng đáng giá 80p00 ở bàn liền ăn cắp rồi trốn đi. đem về đưa cho dì ghẻ là thị Tơ đem bán Tòa phạt Hoàng-đình-Chiêu 6 tháng tù và thị-Tơ 3 tháng tù. Còn Hoàng-thị-Mít 14 tuổi (do là em tên Chiêu cũng can về việc ấy thì được tòa lượng tha cho vì xét nó hãy còn bé dại.

Chống cự mật thám. — Ng-v-Hoa làm nghề tài xế ô-tô, ngày tháng trước chống cự phái viên sở mật thám trong khi bị bắt đánh bạc phải tòa phạt 1 tháng tù và 16 quan.

Tại tòa Thượng thẩm. — Những việc xử tại phiên tòa Thượng-thẩm sáng hôm nay :

Không được tạm tha. — Lê-đăng-Bỉ và Lê-đăng-Túc phải tòa Nam-án tỉnh Phú-yên phạt mỗi tên 3 năm tù về việc án mạng, có đơn xin tạm tha tòa thượng-thẩm xét rồi bác cái đơn ấy đi.

Hiếp dâm đứa bé 13 tuổi. — Ngày 29 tháng tư tây năm nay vào hồi 3 giờ chiều một đứa bé tên là thị Tư 13 tuổi đi một ngõ ở ngoài đồng bị Ng-văn-Bật, nghề làm ruộng, hiếp dâm đoạn rồi tên Bật bỏ đứa bé ấy. Đứa bé ấy về mách bố để đuổi theo bắt được. tòa Nam-án tỉnh Hưng-yên phạt tên Bật 10 năm khổ sai và bắt phải bồi thường 1p.00 cho Dương-văn-Học Học là bố đứa bé ấy, tòa Thượng-thẩm giảm tội cho tên Bật xuống 3 năm tù. Những người làm chứng về việc này tên là Tý, Phùng và Học có trát đòi không đến, đều bị tòa Thượng-thẩm phạt mỗi người 5 p 00.

Đánh chết người. — Ngày 19 tháng tư tây năm nay vì chuyện bất bình Đào-văn-Quân tên Con cãi nhau và đánh nhau với một người làng tên là Nguyễn-văn-Mão. Trong khi đánh nhau, tên Con cầm gậy đánh người ấy bị thương chí mạng rồi chết. Tòa Nam-án tỉnh Kiến-an phạt tên Con 5 năm tù, tòa thượng thẩm giảm tên Con xuống 3 năm tù và phải bồi thường 300p.00 cho Nguyễn-thị-Suy là vợ người bị hại. Còn Đào-văn-Sửu và Đào-văn-Nơi cũng can về việc án mạng ấy thì được tòa Thượng-thẩm tha cho trắng án.

Ăn cướp. — Hôm mồng 2 tháng 2 tây năm nay vào hồi 3 giờ chiều Hoàng-văn-Sáu Hoàng-văn-Tai và Triệu-văn-Eo đến nhà một người tên là Phan-văn-Cẩu ăn cơm uống rượu no say rồi kéo nhau về. Đến đêm chúng bàn định nhau kéo đến nhà ấy ăn cướp. Tòa Nam án tỉnh Bắc-giang phạt tên Eo 15 năm, tên Tai 10 năm và tên Sáu 5 năm khổ sai, Tòa thượng thẩm y án.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Hạch bằng Tú-tài bản-xứ. — Sáng nay tại trường Trung-học Bảo-hộ đã mở kỳ hạch bằng Tú-Tài bản-xứ. Tất cả có 18 thí-sinh.

Các bài ra như sau này:

Phần thứ nhất.

Luận Pháp-Văn

1er Sujet. Jean Jacques Rousseau, qui vient de s'établir à l'Ermitage, près de la forêt de Montmorency, écrit à l'un de ses amis et lui peint le bonheur qu'il goûte dans sa nouvelle retraite (Mai 1756)

2e Sujet. — Commentaire littéraire du passage suivant de Lamartine:

« La terre, qui se fend sous le soc qu'elle aiguise,
En tronçons palpitants s'amoncelle et se brise ;
Et, tout en s'entrouvrant, fume comme une chair
Qui se fend et palpite et fume sous le fer.
En deux monceaux poudreux les ailes (1) la renversent
Les racines à nu, ses herbes se dispersent ;
Ses reptiles, ses vers par le soc déterrés,
Se tordent sur son sein en tronçons torturés ;
L'homme les foule aux pieds, et, secouant le manche,
Enfonce plus avant le glaive qui les tranche ;
Le timon plonge et tremble et déchire ses doigts ;
La femme parle aux bœufs du geste et de la voix ;
Les animaux, courbés sur leur jarret qui plie,
Pèsent de tout leur front sur le joug qui les lie ;
Comme un cœur généreux leurs flancs battent d'ardeur ;
Ils font bondir de sol jusqu'en sa profondeur.
L'homme presse ses pas, la femme suit à peine ;
Tous au bout du sillon arrivent hors d'haleine ;
Ils s'arrêtent : le bœuf rumine et les enfants
Chassent avec la main les mouches de ses flancs ».

Jocelyn — IXè époque

(1) Il s'agit des ailes de la charrue, pieces de métal ajoutées au soc pour retourner la terre.

Phần thứ nhì

Triết học

1er Sujet. — La notion d'espace.
2è Sujet — Est il vrai qu'on puisse modifier son caractère?

Hạch bằng Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt. — Sáng nay tại trường Trung-học Bảo-hộ đã mở kỳ hạch bằng Cao-đẳng tiểu-học. (Kỳ thứ ba). Tất cả 166 thí-sinh.

Các đầu bài ra như sau này:

Âm tả: Les pins.

Tác-giả: Taine

Ô-TÔ HIỆU « RENAULT »

QUẢN-LÝ ĐỘC QUYỀN ĐƯỢC BÁN TẠI CÔNG-TY VẬN-TẢI Ô-TÔ ĐÔNG-PHÁP (Société de Transports Automobiles Indochinois)

Hạng 6 mã-lực, 4 chỗ-ngồi

Kiểu xe mui xếp	2.100$00
Kiểu xe hòm	2.500,00

Hạng 8 mã-lực, 6 cylindres « Monasix » 4 chỗ-ngồi

Kiểu xe mui xếp	2.550$00
Kiểu xe hòm	2.800,00

Hạng 10 mã-lực, 5 chỗ-ngồi

Kiểu xe mui xếp	2.750$00
Kiểu xe hòm	3.250,00
Kiểu xe mui xếp 15 mã-lực	3.500,00

Ngạch quan lại. — M. Ng-hữu-Hậu, tri phủ hạng nhì, tại Yên-sơn (Tuyên-quang), nay kiêm trợ thẩm tại tòa án đệ nhị cấp tỉnh ấy, thay M. Trần-trọng-Triết, về hưu.

— M. Ng-văn-Tuân, thông phán hạng ba, tại dinh quan Tổng-đốc, nay đổi đi trợ tá tại Vũ-tiên, thay M. Phạm-đăng-Hy, tri-huyện tập sự, đổi đi Hưng-yên.

M. Trần-xuân-Mậu, tri phủ hạng nhì thương tá tại Hà-nam, nay kiêm chức trợ thẩm tại tòa đệ nhị cấp tỉnh ấy thay M. Ng-duy-Ngọc, tạ thế.

Ngạch tòa sứ. — M. Phạm-văn-Tước, thư ký thượng hạng hạng ba ngạch tòa sứ, tòng sự tại Phú-thọ, được nghỉ dưỡng bệnh ba tháng.

M. Ng-văn-Sơn, tham tá tập sự ngạch tòa sứ, tòng sự tại Sơn-la, được nghỉ dưỡng bệnh một tháng, kể từ 20 septembre 1929.

MM. Ng-sông-Phong, Đông-phúc-Quan, và Ng-văn-Hai, tốt nghiệp lớp « Hành-chính miền Thượng-du », được bổ thư ký tập sự ngạch tòa sứ, niên bổng 384 đồng, thay MM. Trần-văn-Chinh, thư ký hạng sáu, cách chức, Trần-văn-Chu và Trương-gia-Thụy.

— MM. Hoàng-huy-Toại, Lưu-v-Phu, và Ng trọng Thường tốt nghiệp « lớp Hành-chính miền Thượng-du », được bổ thư ký tập sự ngạch tòa sứ, niên bổng 384 đồng, thay M Võ kim-Công, tham-tá thượng hạng, Ng-đình-Lâm, thư ký thượng hạng về hưu, và Trần-văn-Trước, thư ký hạng tám về nghỉ giả hạn không lương.

Ngạch y tế. — Các nam nữ khán hộ tập sự ngạch y-tế có tên sau này, trúng tuyển kỳ hạch ngày 3 juillet 1929, được thăng khán hộ thường hạng tư:

MM Đỗ xuân-Đại, Chu văn-Tuân, Mlle Ng-thị-Tụ, MM. Dư-văn-Long, Hoàng-văn-H..., Trần bao Lược, Ng-văn-Tịch, Ng-văn-Phụng, Ng-văn-Uyên, Lê-đình-Trụ, Ngô-v Ân, Doãn-xuân-Cương, Trần-hữu-Trước, Đặng-vũ-Khiêm, Vũ văn-Trân, Bùi-văn-Phác, và Đỗ-Chước.

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ-SINH

ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ

Phòng khám bệnh

QUAN ĐỐC-TỜ BLOT

66, phố Tràng-thi và 78, phố Thợ nhuộm
Giây nói số 449, Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân, muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cẩn thận tử tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm đẻ, hai-nhi cũng được.

Thì nên đến quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên-môn khảo-cứu.

Có buồng riêng từ 18 để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy đèn máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chữa khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được.

Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh nhân luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp ... ở đấy luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời đến nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn-thận.

Muốn hỏi han điều gì, xin cứ mời đến tận nơi, hỏi giờ nào.

Lương tướng hoàn cải. — M. Ng-khắc-Thanh, thừa phái hạng tư, tòng sự tại Nam-sách (Hải dương) và M. Phạm-văn-Nga, thừa phái hạng tư lục sự tại Lý-nhân (Hà-nam), được phép đổi lẫn cho nhau.

Bạc giả. — Theo tờ ủy quyền của quan Dự-thẩm Hanoi, sở Mật-thám đã tra xét về việc giấy bạc giả năm đồng, và làm giả đồng hào mười xu và năm xu.

Khám nhà. — Theo lệnh quan Dự-thẩm Cao-bằng, sở Mật-thám đã khám nhà Phạm-văn-Đông, tức Bảy, buôn-bán, ở số 2 phố Cầu-gỗ, Hanoi.

Phũ phàng chi mấy. — Trần-thị-Liên, vợ Tạ-Lan, Tạ-Hai, ở làng Mọc-đình-Thượng, (Hà-đông) thưa tình-nhân là Ngu ...-trọng-Quỳnh, 23 tuổi, họa-trò, ở 50 A đường Bois Nord, đánh mình bị thương và lại lột mất các đồ nữ-trang bằng vàng. Vì không đủ lẽ, Quỳnh đã được tha.

Các ngài sành thuốc lá chỉ dùng thuốc lá MÉLIA (giấy đỏ) không dùng thứ khác.

Các nhà ngân-hàng tại Hanoi chúng tôi có lời kính cáo cho các quí-khách được biết rằng buồng giao-dịch tiền bạc thì sẽ mở theo như giờ định sau này:

Buổi sáng: *từ 9 giờ rưỡi đến 11 giờ rưỡi.*

Buổi chiều: *từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi.*

Banque de l'Indochine
Banque Franco Chinoise
Crédit Foncier de l'Indochine
Sté Financière Française & Coloniale
Banque de Saigon
Sté Foncière du Tonkin & de l'Annam

Đồng kính cáo

7.868

Hội-chợ Hanoi

Năm 1929

Việc cho thuê các gian hàng nay đã gần xong. Hiện chỉ còn ít chỗ nữa mà thôi. Vậy các ngài nên mau đến mà thuê.

AI SỢ CẢM?

Mùa này thời-tiết thất thường, lúc nóng như nung, lúc lại gió lạnh, thực là lúc dễ bị cảm, đau cổ, sổ mũi, ho gió.

Ấy là lúc nên dùng thuốc trị trừng trong mồm rất hiệu-nghiệm mà rất ngon ngọt, là thuốc ngậm

OXYMENTHOL

Thực là thuốc thần-hiệu chữa được cả các bệnh ở trong mồm, trong cổ, đau cổ, ho gió và lúc chưa phát thì trừ được cả bệnh ấy.

BÁN CHIỀU KHÁCH

Mỗi hộp: 0$35 (các nơi vẫn cân 0$40)

Pharmacie CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

Một tên đầy tớ ngã trên bờ bao lơn tầng gác thứ nhất, ngã xuống sân gạch chết ngay. — Đêm hôm kia vì giời nóng nực, tên đầy tớ nhà Mme Nguyễn-thị-Nhu, ở 13 phố Bờ Hồ, nằm ngủ ở trên bờ bao-lơn tầng gác thứ nhất, bị ngã xuống sân gạch ở dưới, chết ngay. Sáng hôm sau, người nhà ngủ dậy mới biết.

Tên đầy tớ này, 16 tuổi, không rõ căn cước thế nào. Sau khi khám xét đã đem tử-thi vào nhà xác.

Con hát bỏ việc. — Hoàng-thị-Chiêu, 21 tuổi con hát tại rạp Phúc-thắng, ở 56 phố Jules Blanc, bị thưa bỏ việc và lĩnh công trước 186 đồng của chủ rạp tên là Ng-thị-Hoa, này đã phải bắt, sau khi hỏi, đã phải giải vào tòa án.

Mắc bệnh điên. — Trần-thị-Quý, 32 tuổi, không rõ quê-quán ở đâu, mắc bệnh điên, đã phải đưa vào nhà thương.

Một cái xác. — Một cái tử-thi người chừng 50 tuổi, ăn bận lối phu-phen, nằm ở trước nhà Thuốc-lá. khám xét không có thương-tích gì, đã đem vào nhà xác.

CUỘC SỔ SỐ CỦA HỘI TRÍ-HÒA

Tất cả có 113 số trúng

Số nhất: Được một cái xe ô-tô đáng giá 4.000$00 và tiền mặt 5.000.00 — 9.000$00

Còn các lô 1.000$00, 500$00, 100$00, 50$00 và 25$00 thì nhiều lắm.

Giá bán mỗi vé 1$00

Có gởi bán tại bản quán

Tiền cước gởi com-măng đê: Từ 1 vé đến 5 vé 0$20; từ 6 vé đến 10 vé 0$30

AI MUỐN CƯỜI!

Đến Cinéma PALACE xem hề Buster Keaton

Ngài ho dư?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Bào-chế CHASSAGNE *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức khắc bệnh ho, ho gió, ho ... vân vân, các ngài

Nên xem lời cáo-bạch của bản hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc SIROP ...

MẤY LỜI MÁCH BẢO NHỮNG NHÀ NGÃ Ô-TÔ

Mới rồi tôi bị ngã ô-tô, tôi bị nặng lắm, báo đã nói rõ. Tôi nhờ quan Docteur Piquemal ở phố Gia long n 33 Hanoi chữa cho khỏi.

Chẳng những ngã ô-tô, nhà tôi có người nào bị bệnh gì đều nhờ có quan Docteur Piquemal chữa khỏi cả. Vậy có mấy nhời đăng lên báo cảm ơn ngài.

NGUYỄN-ĐÌNH-PHẨM
Cảm ơn

7880

VIỆC BẮC-KỲ

BẮC-NINH

Nạn ô-tô. — Nhày 28 septembre, chiếc ô-tô hàng số T. 5135 của hiệu Quảng-lợi, phố hàng Bông (Hanoi) chở M. Nguyễn-văn-Đinh ở Lạng-sơn về, khi tới địa phận làng Hòa-bình, chỗ km 26+800 đường Bắc-ninh, thì chẹt phải một người thợ mộc, tên là Quách-hiệp-Hợp, 20 tuổi, quán làng Đại-vy, huyện Tiên-du, bị thương ở cánh tay, đã phải đưa ngay vào nhà thương.

Cứ lời người bị thương nói, thì người ấy vẫn đi bên phải đường, khi xe vượt lên không nghe có tiếng còi báo hiệu chi cả.

Hiện còn đương xét xem lỗi tại bên nào.

ĐÁP-CẦU

Việc phát truyền đơn. — Theo lệnh quan Dự-thẩm Hanoi ngày 28 septembre, sở sen đầm đã cho người về khám nhà Ngô-đình-Trương ở Đáp-cầu bị bắt ngày 9 juillet 1929 về tội phát truyền đơn.

Khám trong nhà không thấy gì cả, chỉ thấy trong cái ống tre ruồi nhà có một cuốn giấy vẽ cánh bèo, con bướm và mấy con chim thôi, hiện đã đem cả về để đệ nộp.

VIỆT-TRÌ

Thế là chỉ còn có một chân. — Một người phu là Nguyễn-văn-Cầu, 17 tuổi quán ở Việt-trì, hôm vừa rồi bị xe lửa nghiến dập mất ống chân trái. Bởi thì người phu ấy nói rằng hôm ấy đi qua ga, mắt trông thấy toa máy xe lửa sắp đến trước mặt chúng bạn đã ngăn cản bảo đừng đi qua đường sắt mà chết chẹt, thế mà không biết ma đưa lối, quỉ dẫn đường hay sao mà lại cứ từ từ đi vào đường sắt, bởi vậy bị toa xe đụng phải, ngã lăn ra, bánh xe đè dập mất ống chân trái, may không chết là phúc.

Chén say rồi chết. — Tối 26 septembre vừa rồi, người phố trưởng Việt-hưng ra bến sông chơi, thấy ở chỗ cầu bến tàu thấy có một người nằm thẳng ở trên cầu; người trưởng phố tưởng là ai nằm nghỉ mát ở đó, rồi ngủ quên đi mất chăng, bèn lấy chân đá vào người nằm để đánh thức dậy. Nhưng đánh thức thế nào cũng thấy người ấy nằm im. Người trưởng phố lấy làm ngờ, mở bật đèn điện lên soi xem, thì té ra người nằm đó là người chết chứ không phải người ngủ; mà chính người này, cách một lúc trước, người phố trưởng vừa thấy say rượu đi loạng-choạng ngoài đường. Thế ra người ấy vì say rượu quá ra nằm đó ngộ gió độc mà chết!

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Pharmacie Commerciale du Nord Annam
E. GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

Việc Nam-kỳ

SAIGON

Cỡi xe-máy qua cầu Bình-lợi rủi ngã ùm xuống sông. — Nguyễn-văn-Dậu làm thợ rèn, nhà ở tại Bình-hòa xã (Gia định). Hôm bữa 14 Septembre, lúc mãn giờ làm bèn ngồi xe-máy từ sở đạp về nhà. Thế mà chẳng rõ sao ở nhà đợi hoài không thấy về. Qua bữa sau cũng không thấy mặt, người nhà kinh-hoảng, lập tức tuốt đến sở làm hỏi thăm, thì người ta cũng nói chẳng hiểu sao mà không thấy anh ta đi làm.

Thấy sự lạ lùng quá, cả nhà bèn tản ra đi kiếm. Song chưa biết đâu thì kế được tin rằng có một cái thây chết trôi đang nổi lên tại cầu Bình lợi. Người nhà bèn đến nhìn thì quả thấy của Nguyễn-văn-Dậu. Đoạn nhảy xuống vớt và mò đặng cái xe-máy nữa. Ấy là cái xe máy của Nguyễn-văn-Dậu mượn làm chơn mà đi đó. Vậy thì sự chết đắm này, người ta nghiệm ra là bởi sự rủi-ro. Vì cái cầu ấy hiện đương sửa lại hè ngang hẹp lắm, nên chắc là khi anh ta cỡi xe máy đi, nhằm lúc lách qua tránh cái xe nào khác, phần trời tối, chẳng may lỡ rồi nhào tuốt xuống sông.

Thương hại quá! Nghe rằng anh ta thác, để lại một người vợ và ba đứa con dại.

BẠC-LIÊU

Bốn tên cu-li bị thuốc độc. — Bữa 18 Septembre vừa rồi, bốn tên cu-li của ông Trần-văn-Ta, nghiệp-chủ tại Bạc-liêu, chẳng rõ vì sự thù oán với ai làm sao đó, mà đồng bị ăn lầm thuốc độc. Song may nhờ sớm biết nên không hại chi cho lắm.

Hay tin, ông Trần-văn-Ta bèn bỏ dưỡng có, thì trong bọn cu-li ấy có một tên khai rằng, hôm trước tên thơ-mộc Huỳnh-văn-Trong gọi Sáu-đồng làm chung với chúng nó có xích-mích với tên đầu bếp vì sự hỏi tiền mượn bạc sao đó mà tên đầu-bếp không cho. Nên chắc có lẽ vì cái hờn kia mà Trong quyết bỏ thuốc độc đặng hại tên đầu-bếp phải mang lấy vạ!

Ngoài ra lại còn có tên Trần-Tong làm chứng rằng, bữa đó tận con mắt của y thấy rõ-ràng tên Trong có xuống nhà bếp rồi lén bỏ vật gì đó vào trong cái « cách son » nấu cơm ăn.

Tức thì ông ... ra Trong thì chàng ta khai rằng sự đi xuống bếp thì có, chớ còn nói y bỏ thuốc độc thì không. Nhưng đã có người ta thấy rõ-ràng kia mà chối làm sao cho thoát khỏi.

Hiện giờ Trong đã bị bắt giải lên tòa để chờ ngày nghị xét.

Số 17

Bát tiêu anh-hùng

(Nghĩa-hiệp tiểu thuyết)

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Vì trong lòng lo sợ, nóng nảy muốn về ngay cho đến nhà, đi luôn cả ngày lẫn đêm, chỉ thỉnh thoảng ghé vào hàng ăn cơm và cho ngựa ăn cỏ xong rồi lại đi ngay, nên đường dài đáng 15 hơn một tháng mới đến nơi, mà chỉ đi chừng bảy tám hôm đã về đến nhà rồi.

Khi về đến cửa, một tên đồ đệ trông thấy chạy ra đón chào. Văn-tiêu đưa cương ngựa cho nó cầm, hỏi luôn rằng:

— Chú-thím có ở nhà không?

Tên đồ-đệ nói:

— Chú-thím hiện có ở nhà, đang đọc sách ở trong thư-phòng.

Văn-tiêu đi thẳng lên nhà trên, vào lạy chào bà mẹ và Từ-phu-nhân, hai bà đều lấy làm vui mừng lắm, Từ-phu-nhân liền hỏi rằng:

— Thế nào, cháu có dò xét được tin tức gì của nhà cô không?

Văn-tiêu nói:

— Thưa cô-mẫu, cháu dẫn chưa lên đến Đông-kinh, nhưng đã hỏi các đồ thám, chưa thấy có tin ân-xá, tại các địa-phương vẫn thấy gián hình và yết giấy nã bắt rất là nghiêm-nhặt.

Từ-phu-nhân nghe nói, hai hàng lệ bỗng tuôn ra như mưa, rồi nức nở nói rằng:

— Trời ơi! lão hôn quân vô đạo kia bị bọn gian-thần làm mê-hoặc đến bao giờ, mãi đến nay chưa giáng chỉ ân-xá cho, thì mẹ con ta đành chịu không dám đi đến đâu cả.

Từ-văn-tiêu lựa lời yên-ủi Từ-phu-nhân, rồi đứng dậy đi đến thư-phòng. Lúc ấy Chu-thuận đang ngồi ở trong thư-phòng đọc sách, bỗng nghe bên ngoài có tiếng giầy đi thình-thịch, vội vàng mở cửa đi ra bên ngoài xem, trông thấy Văn-tiêu liền chạy đến gần chắp tay lạy chào và nói rằng:

— Biểu-huynh vẫn được mạnh khỏe và đi đường được bình yên vô sự chứ? biểu-huynh nói là đi chừng tám tháng mới về, có sao đã về ngay được thế, chắc có lẽ chưa đi đến Đông-kinh.

Văn-tiêu dắt tay Chu-thuận vừa đi vào vừa nói rằng:

— Ngu-huynh mới đi đến giữa đường, nghĩ đến hiền-đệ ở nhà, thấy nóng ruột lắm, sợ có xảy ra sự gì chăng, nên phải vội về ngay.

Nói dứt lời, đi vào đến thư-phòng, cùng ngồi xuống ghế, Chu-thuận nói:

— Biểu-huynh vì nghĩ đến ngu-đệ nóng ruột mà phải về, đã biết là biểu-huynh thực có lòng với ngu-đệ lắm, nhưng chẳng hay biểu-huynh có dò thám được tin gì cho ngu-đệ không?

Văn-tiêu thở dài mà nói rằng:

— Nói đến việc nhà em lại càng thêm buồn bực, vì không những không có chiếu-chỉ ân-xá, lại càng thấy yết giấy và gián tranh nã bắt riết lắm.

Chu-thuận nghe nói buồn quá, cứ đần xuống thở dài không nói gì, bỗng nghĩ đến việc Giả-tú-anh ghẹo mình hôm trước, không biết tính ra thế nào, nên nói ra hay im đi, nói ra thì sợ Văn-tiêu tính nóng như lửa, giết chết Giả-tú-anh; mà im đi thì mình còn giữ bức thư và cái mũ ấn vàng, lỡ ra Văn-tiêu trông thấy thì biết phân-biện làm sao cho ra đầu-mối, Còn đang nghĩ ngợi phân-vân, bỗng thấy con liễu-hoàn chạy đến chào Văn-tiêu mà nói rằng:

— Thưa cậu đã về, mợ tôi cho xuống mời cậu lên ngay, vì mợ tôi bị đau, không xuống đón được.

Văn-tiêu liền cáo từ Chu thuận, theo con liễu hoàn đi lên trên lầu.

Số là lúc ấy Giả-tú-anh ở trên lầu, bỗng thấy con liễu-hoàn vào báo rằng:

— Thưa mợ, cậu tôi đã về.

Giả-tú-anh giật mình hỏi rằng:

— Cậu mày đã về à? Bây giờ ở đâu?

Con liễu-hoàn nói:

— Cậu tôi hiện ở thư-phòng đang nói chuyện với nhị-thúc.

Giả-tú-anh xám mặt lại, rồi nghĩ liền rằng bảo con liễu-hoàn rằng:

— Mày thực không được việc gì cả, hôm nọ ta đã dặn kỹ là hễ thấy cậu về, thì phải mời ngay lên lầu, chớ để cho đi vào thư-phòng, làm sao hôm nay mày lại quên. Mày muốn tất phải xuống ngay mời cho được cậu mày lên đây, nói là ta bị đau, không ra chào được.

Con liễu hoàn vội vàng đi xuống thư-phòng, quả nhiên mời được Văn-tiêu lên. Văn-tiêu lên đến nơi, đẩy cửa đi vào, thấy Giả-tú anh nằm co ở trên giường. đắp chăn kín mít, đang ho khù-khụ. Văn-tiêu đến ngồi xuống bên cạnh, kéo chăn mà hỏi rằng:

— Hiền-thê ơi! đau đớn làm sao mà không dậy được, nói rõ cho tôi nghe, để liệu bề thuốc thang.

Giả-tú anh liền sẽ tốc chăn ra, quay mặt nhìn Văn-tiêu, lại giả cách ho rũ lên một thôi, rồi vừa thở vừa nói rằng:

— Lang-quân ơi! cái cớ thiếp vì sao mà nên bệnh, thiếp không muốn nói ra.

Văn-tiêu nói:

— Ồ lạ! làm sao lại không muốn nói ra, vì thế nào cứ nói, nếu phải là vì sự kín đáo, tôi không nói ra cho ai biết, thì có ngại gì.

Giả-tú-anh lại cố làm ra bộ mệt nhọc, lấy tay đè ngực mà nói rằng:

— Nói ra cũng được, chỉ sợ chàng lại phát cáu lên thôi.

Văn-tiêu nói:

— Mình cứ nói, tôi không phát cáu đâu.

Giả-tú-anh nói:

— Nếu vậy xin chàng ngồi yên, thiếp xin nói để chàng nghe. khi chàng ra đi, công việc trong nhà này chàng giao cho ai cai quản?

Văn-tiêu nói:

— Tôi giao cho hiền-đệ, chứ còn giao cho ai, khi sắp ra đi, tôi đã nói với nàng, sao bây giờ nàng lại còn phải hỏi?

Giả-tú-anh nói:

— Chàng giao công việc của nhà cho hắn cai quản, không lẽ chàng lại giao cả thân thiếp cho hắn trông nom hay sao?

Văn-tiêu nghe nói sinh nghi, khí giận xông ngay lên đến cổ, trợn mắt mà nói rằng:

— Mình nói thế là thế nào? ở trong chắc có sự gì, mau mau nói rõ cho ta biết. Nói mau! Nói mau! không thì ta phát điên lên bây giờ!

Giả-tú-anh nói:

— Chàng hãy cứ yên, thiếp xin kể hầu để chàng nghe. Chàng thực là nuôi ong tay áo, khi chàng ra đi, thằng Chu-thuận-long nó liền xếp bỏ sách vở, chẳng học hành gì, đâm đầu lên ngay lên trên lầu mà bảo thiếp rằng: chàng nói đi tám tháng mới về, nhưng lên tới Đông-kinh chắc thế nào cũng bị giết chết, chứ không thể giữ toàn được tính mệnh mà trở về nhà. Thiếp đàn bà nông nổi nghe nói tưởng thật, liền khóc tru lên, nó liền dỗ dành rằng chị chẳng việc gì mà khóc, chết chẳng này lấy chẳng khác, có lo chi, tôi cũng chị đang tuổi xuân xanh, chi bằng đôi ta sẽ cùng kết làm vợ chồng, ân ái đôi đường, trăm năm phỉ nguyện. Thiếp thấy nó nói thế, tức giận quá toan mắng ngay vào mặt nó, nhưng nghĩ nó là người có học thức, muốn lấy đem nghĩa lý mà giảng giải cho nó nghe, thiếp bảo nó rằng: biểu-huynh đối đãi với nhị-thúc, ân tình rất hậu, chớ nên đem lòng chim dạ cá mà phá-hoại gia-phong của biểu-huynh, và chẳng lừa anh lấy chị là một tội rất nặng, phép luật không dung, Thiếp nói đến thế, mà nó không nghe nó cứ xông xét cái mâm lại viện dẫn những chuyện kín gió gì ở trong sách ra...

(Còn nữa)

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

Nº 3762 du 1er Octobre 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 200 (Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 30 Sept. 1929) Mỗi số: 2 xu

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
Téléphone nº 180

PUBLICITÉ

Annonces le c/m. . . . . . . 0$80
Réclames — 1,00

Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

VẦN

Nước nào đã có lịch-sử ở trên mặt địa-cầu này cũng đều có một lối văn riêng, huống-chi nước Đại-Việt Nam ta ở vào cõi Ly-minh, sao Khuê vằng vặc giữa trời, từ đời Hồng Bàng đến nay, vẫn tự nhận là một nước văn-hiến, có lẽ nào lại không có lối văn riêng hay sao.

Nước nào biết tự trọng lối văn riêng của mình thì nước ấy thịnh; mà nước nào không biết tự trọng lối văn riêng của mình thì nước ấy thế tất phải suy. Ta chớ tưởng rằng văn thịnh hay suy, không quan hệ cho vận mệnh của một nước vậy.

Tôi nói chữ «*Văn thịnh*» ở đây, không phải là muốn khuyên các anh em, chị em trong một nước lại ganh đua nhau về những lối hư văn đi dập khuôn ở đâu đem về, cũng tám câu, năm vần, cũng song-quan, cũng cách cú; còn chính cái khuôn riêng của ông cha mình để lại, từ xưa đến nay, đã dùng để đúc nên những câu văn có tinh thần, có khí-phách và có tư-tưởng như nhiều câu «*Phong dao tục-ngữ*» mà ta có thể gọi được là lối văn riêng của ta.

Từ khi ta biết gật-gù bảo nhau về hai tiếng: «*Quốc văn*» thì hẳn không còn ai dám cho nôm của ta là «*cha mách-qué*» nữa. Nhưng trong các lối văn nôm của ta, dễ thương chỉ có lối văn «*Lục bát*» nghĩa là trên sáu dưới tám mà chữ thứ sáu câu dưới lại nối vần với chữ cuối cùng câu trên, mới thật là văn chính tông của nhà Nam-Việt; còn như thơ nôm, phú nôm cùng các lối văn nôm khác, đều là dập cái khuôn ở Hán-văn mà ra. Thế thì ngày nay ta muốn chấn-hưng quốc-văn, trước hết phải chấn-hưng lối văn «*Lục-bát*».

Ta hãy chịu khó tìm những câu văn «*Lục-bát*» của cổ nhân để lại cho ta, mà đem so-sánh với thơ Lý-Bạch, với phú Trường-Khanh thử xem ta có nhiều câu cũng xuất sắc hơn người không. Đèn nhà rạng vẻ, ta tẩm ao ta xin các bạn làng văn trong nước chớ nên coi thường mà bảo lối văn «*Lục-bát*» của ta là mấy câu hát vè của bọn đàn-bà con-trẻ.

Nay tôi muốn khảo xem lối văn «*Lục bát*» của ta có từ bao giờ, mà không biết khảo vào đâu cho được. Tuy vậy, tôi còn nhớ thuộc lòng một câu «*Lục-bát*» mà phần nhiều người nước ta vẫn cho là một câu văn từ đời bà Trưng-vương. Câu rằng:

Nhiễu điều phủ lấy giá gương,
«Người trong một nước thì thương nhau cùng»

Nếu quả như vậy thì lối văn «*Lục-bát*» của ta, có hàng mấy nghìn năm nay. Mà như câu «*Lục-bát*» vừa kể trên này, xin hỏi các bạn làng văn trong nước, có ai dám bảo là một câu vè của bọn đàn-bà con-trẻ không?

Tôi lại nhớ chuyện một bậc danh nhân nước ta thuở xưa đi sang sứ Tàu, người Tàu hỏi về lối văn «*Lục-bát*» thì ông giảng cho người Tàu biết rằng lối văn ấy thật được vẻ tuiên-nhiên hóa-công, chưa kể câu văn hay những thế nào, hãy lấy số chữ mà nói thì cũng có thể gọi được rằng: «*Thiên-địa gian hữu số văn-tự*» nghĩa là một lối văn có định số ở trong trời đất, không thể thêm vào bớt ra được. Khen cho người Tàu thuở xưa cũng vô-tình mà có được mấy câu văn ngẫu-hợp với lối văn «*Lục-bát*» của ta; Ông dẫn một câu trong kinh Dịch rằng:

«*Lục tam hàm chương khả trinh,*
六 三 含 章 可 貞
«*Hoặc tòng vương sự vô thành hữu chung*»
或 從 王 事 無 成 有 終

Lại trong sử Tàu cũng có một câu nữa rằng:

«*An-Thạch Sái-xác hà công*
安 石 蔡 確 何 功
«*sử chi phối hưởng Thần-tông miếu đình*».
使 之 配 亨 神 宗 廟 庭

Bấy giờ người Tàu mới hiểu được cái hay trong lối văn «*Lục-bát*» của ta là thế. Cũng vì thế mà trước đây mấy thế-kỷ đã có một bậc đại-văn-hào nước ta đã dùng lối văn «*Lục-bát*» của ta mà diễn lại bộ sử Tàu. Tuy đặt bằng chữ nho mà cũng có âm-hưởng, có mạch-lạc, có cốt-cách và lại có từ-ba. Đem so với tập «*Đoạn trường tân-thanh*» của cụ Tiên-Điền đã diễn nôm ra thì chỉ khác có một đàng bằng chữ nho, một đàng bằng chữ nôm, chứ cùng là một quyền văn «*Lục-bát*» trên sáu dưới tám vậy. Lạ thay! Dùng lối văn «*Lục bát*» của ta mà diễn nổi một bộ sử Tàu cho người Tàu nghe phải lấy làm hay thì đủ biết không phải là một lối văn tầm-thường.

Nay nhân bản-quán có mở «*cuộc thi văn lục-bát*» đặt một bài dạy người nhà quê cách tránh xe ô-tô, muốn đem lối văn riêng của ta mà dùng vào một việc có ích, vậy tôi cũng xin góp mấy câu chuyện về lối văn «*Lục-bát*» để cống-hiến các bạn làng văn.

Nguyễn-đỗ-Mục.

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU
22, Rue Lamblot (phố nhà Thờ)

Chương trình và giờ học y như các trường công Nhà-nước.

Có đủ các lớp kiêm bị, từ đồng ấu (enfantin) đến cao đẳng (supérieur).

Ngày 2 Septembre khai trường Học trò đến một mình, không có người nhà xin cho thì trường học không nhận.

Kuôcq ngu'w mo'iq
ă ơ ư thì viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq :
sa'cq, huyềnf, na'ngj, hoiz, ngaw
q . f j z w

HAIF DAMF

Chết vì bệnh gì?

Một nhà văn-sĩ muốn khảo cứu về lịch-sử ông Bành-Tổ lại bàn với bạn là một tay chuyên môn chữa về các bệnh người già.

— Bác có biết ông Bành Tổ sinh ngày nào, mất ngày nào không?

— Không rõ lắm, nhưng sách chép ngài trường thọ đến 7 hay 8 trăm năm.

— Vì bệnh gì mà chết, bác là tay danh y phải biết...

Bà Lang đỡ nhời cho chồng:

— Chắc là chết về bệnh già chứ gì!

Nhà văn-sĩ chú thích vào sách rằng ông Bành-Tổ không phải chết non.

Kim-Xuyên

Lính mật thám Saigon

đã bắt được người thủ phạm về cái án mạng đàng Barbier

Vào khoảng 8 giờ sớm mai ngày thứ sáu 20 septembre này có một đoàn xe hơi chạy vô Đất-hộ, đàng Barbier đến đậu ngay trước căn phố xảy ra vụ ám sát ghê gớm. Ấy là xe của các quan tòa là quan Trưởng-lý Lafrique, quan bồi thẩm Nadaillat, ông-trưởng việc mật thám Lacombe, chủ sở mật-thám Saigon Nadaud và M. Ricardoni chủ sở căn cước.

Nguyên mới năm ngày vừa rồi đây một người Bắc-kỳ bị bắt ở Trung-kỳ là chánh thủ phạm vụ ám sát này nên nay các quan tòa dọn đến tại chỗ mà biên thuật lại các việc làm khi trước.

Vừa giải người Bắc-kỳ thủ phạm ấy đến, thì hai đầu đường và tại chỗ có lính gác rất nghiêm nhặt, người ngoài không được mấy người đến xem cho được tận mắt. Trước mặt các quan thủ phạm làm lại và thuật lại lần lần các việc trong đêm xảy ra vụ ám sát. Người Bắc-kỳ này nói tiếng tây cũng đã thông.

Người khai rằng cái dao của người dùng khi đó nhỏ quá không thể làm cho đã nư giận, nên đốt mặt người mình đã giết chết để cho ai nhìn cũng không biết được.

Người Bắc-kỳ ấy đã thú nhận việc người đã làm, nhưng cũng còn chối một đôi việc hệ trọng không chịu khai cho thật hết, nhưng mà hai người đồng lõa đã khai thật lại rồi cũng một buổi sớm mai ngày thứ sau ấy.

Thế thì vụ ám sát đàng Barbier này cũng đã gần xong, người thủ phạm đã chịu khai thật rồi, vậy ngày tòa xử đến dập đất cũng không lâu, chừng ấy chúng ta sẽ biết nguyên nhơn vì đâu mới có vụ ám sát ghê gớm ấy.

LỊCH NĂM CANH-NGỌ

Lịch sang năm của nhà in bản-quán đã in xong. Có đủ ngày tây ngày ta, ngày tốt ngày xấu, như mọi năm. Quý-khách ngài nào muốn dùng nhiều, mà in tên hiệu riêng, xin cho biết trước, kẻo chậm.

JANVIER	小 月 正
陽正月 **30** 三十日	*Kiến : Mậu dần — Sóc : Canh-thìn* 壹 初 *Ngày Canh-thìn* *Hành : Kim — Sao : Khuê* *Trực : Bình*
JEUDI	KHÔNG NÊN : Đi săn, trồng cây, kết lưới, đánh cá, và tương lấp huyệt khóc lóc, cắt đám. NÊN : Cúng lễ.
Ste Bathilde	*TẾT NGUYÊN-ĐÁN* Ra đi về phương Đông hoặc phương Tây Bắc thì đón được Tài-thần và Hỷ thần.
Fête du nouvel an annamite	Giờ Tí, giờ Mão, giờ Thìn, giờ Ngọ và giờ Mùi thì không nên ra đi.
1er jour du 1er mois de Canh-Ngọ	Năm nay có hai ngày «Lập-xuân» là ngày 6 tháng giêng và ngày 18 tháng chạp Nhuận tháng sáu.

Một tờ thông-tư mới của quan Khâm-sứ Trung-kỳ

Quan Khâm-sứ Trung-kỳ Jabouille ngày 12 Août có tư cho các quan Thủ-hiến các ty công sở một tờ thông-tư đại khái như sau này.

Cho được trong nước có trật tự phân minh và quyền chánh được hẳn hoi thì từ nay về sau nên định những giai cấp của những người tòng sự bảo hộ đối với các quan Annam.

Vậy bản chức đã đồng tình với các cụ cơ-mật mà định rằng từ rày sắp sau các trong sự bảo hộ (agents), người bất câu phẩm hàm chức tước gì, đều phải các quan (fonctionnaire) Nam Triều ở trong hạt được một năm cho nốt một lần. Những lời dự thẩm của các quan Annam đó (như là quan huyện, quan phủ, quản-đạo phủ doãn, Tổng-đốc) sẽ cho về tính hạnh, phẩm cách và cách giao thiệp với dân sự, còn về công việc thì các ông chủ cứ cho nốt như cũ, và tư lên quan trên. Nhưng những khi sắp sổ ăn lên và đề thưởng mề đay, vân vân, thì lời thẩm-phán của các quan Annam sẽ đem ra mà tư cứu.

Mỗi năm, đầu tháng Octobre, quan công-sứ mỗi tỉnh giao cho quan chủ tỉnh những tờ dự thẩm ấy, cứ mỗi người tòng-sự trong tỉnh, mỗi người là bốn bản. Rồi các quan chủ tỉnh quản-đạc, Tuần-phủ, Tổng-đốc phủ doãn sẽ chuyển giao các tờ ấy cho các quan phủ huyện. Các quan này cho nốt rồi liền trình lại quan chủ tỉnh. Các quan chủ tỉnh sẽ giữ lại 1 bản rồi phê lời dự thẩm mình thêm vào và tư cho quan Công-sứ tỉnh ba bản kia. Quan Công-sứ lại giữ một bản và ký tên và cho thêm lời thẩm đoán mình nữa, rồi tư 2 bản kia cho các quan Thủ-hiến các công sở. Các quan Thủ-hiến sẽ lấy một bản mà bỏ vào hồ sơ (dossier) của mỗi người tòng sự mà gởi 1 bản lên tòa Khâm.

Còn như các người tòng-sự bảo hộ mà chức kiêm công việc cả trong tỉnh (như các ông Y-sĩ Đông-dương, các ông phó Thanh-tra sở học, các ông Đốc trường tỉnh) sẽ được quan chủ tỉnh (Tổng-Đốc, Tuần-phủ..) cho nốt mà thôi. Các quan phủ huyện chỉ thẩm đoán những người tòng-sự tương kiến trong địa hạt mình mà thôi.

Sự sắp đặt đó sẽ thi-hành từ tháng Octobre năm nay trở đi.»

Một tên lính đầu đỏ Cao-man giết vợ của một vị quan võ ở Syrie

Quan hai Fraudon thuộc đội 1er régiment ở Syrie có dùng một tên lính đầu đỏ Cao-man giúp việc riêng ở nhà tư mình. Tên này thường có tính vụt chạt, nên ngày nọ vợ chồng quan võ Fraudon định trả lại cho cơ binh mà chọn một tên lính khác thế. Câu chuyện vẫn có như thế, mà đã gây trong bụng lính ta một nỗi thù; ngày nọ hừa dịp M Fraudon đi ở sở binh, tên lính Cao man lên cấp súng đạn bắn thác tên lính thế cho nó tại nhà tư quan hai và thẳng vào phòng bắn luôn Mme Fraudon; đoạn hai cái thây đang nằm trong hai vũng máu, tên lính ấy cũng ra sân rồi trở súng lại thì mạng mình hai phát, hồn qui dị lộ.

Khi quan hai Fraudon về nhà thì đã thấy 3 cái thây.

MỘT CÔ THIẾU-NỮ NGỦ MỘT GIẤC LUÔN TRONG 7 NĂM MỚI TỈNH DẬY

Các báo nước Nga có đăng tin rằng ở bên Nga, có một cô bé con ngủ một giấc từ năm 1922, nghĩa là từ năm cô bé mới lên 10 tuổi, cho đến năm nay, cô bé đã 17 tuổi mới thức dậy. Thành thử ngủ một giấc luôn trong 7 năm trời.

Lạ một điều rằng khi thức dậy thì cô bé vẫn tỉnh táo như thường, trí khôn không can chi cả. Duy chỉ có hai ống chân vì luôn trong 7 năm trời cứ nằm im chẳng bước đi đâu, nên nó cứ choắt lại, không sinh ra được, nom rất thương thay.

Chẳng biết các nhà khoa học cho cái giấc ngủ của cô bé ấy là tại cái lý-do làm sao?

Bán vợ để lấy một chai rượu Rhum

Một người thợ mỏ ở miền Pas-de-Calais, có một người vợ là người nước Tchécoslovaquie, xuân xanh mới vào khoảng 23, 24 tuổi; trông cũng có nhan sắc dễ coi. Đôi vợ chồng vẫn vẫn âu yếm nhau lắm; hiện đã sinh được một đứa con trai năm nay lên năm tuổi.

Vì nhà nghèo-góp, vợ chồng đưa nhau đến miền Bruyères để kiếm ăn, rồi làm quen với một người Phó-lan nhã ở miền ấy. Người thợ mỏ với người Phó-lan nhã chơi với nhau một cách rất thân, lúc nào cũng nối khố nhau như tình ruột-thịt. Hôm vừa rồi đây, chẳng biết người thợ nghĩ luẩn quẩn thế nào, bán với người Phó-lan nhã xin bán lại vợ cho người ấy mà chỉ lấy một chai rượu *Rhum* uống chơi thôi. Đôi bên thương thuyết với nhau đâu vào đấy, rồi ấn định như thế; người thợ bèn dắt vợ lại giao cho người Phó lan nhã, còn mình thì xách chai rượu *Rhum* về kiếm chỗ trọ ăn cơm hàng.

Đôi bên mua bán với nhau như thế tưởng đã là êm chuyện. Ngờ đâu được ít lâu về sau ý chừng người thợ nghĩ ngẫm nghĩ ngẫm thế nào, đâm ra tiếc của, liền đến sở Cảnh sát tỏ bày mọi việc đầu đuôi và xin sở Cảnh-sát xử cho mình lại được dắt vợ về ở với mình kẻo buồn lắm.

Văn tập «Kiều»

Vừa rồi có một Tôn-nữ là tay danh-ca ở Huế ra chơi Hà-thành, làm cho bọn ta được mấy bữa rúi nào nhiệt, thực là sướng mắt sướng tai, nay Tôn-nữ từ biệt đi du lịch nơi khác và về Huế. Tôi được cái hân-hạnh tiễn biệt lúc Tôn-nữ lên đường, có tập mấy câu sau này:

Khác đâu đầm ấm dương hòa,
Này trong khuê các đâu mà đến đây.
Giá đành trong nguyệt trên mây,
Phúc nào đổi được giá này cho ngang.
Hoa cười ngọc thuyết đoan trang,
Xa nghe cũng nức tiếng nàng tìm chơi.
Tai còn đồng vọng mấy lời,
Khi ngâm nghĩ nguyệt khi cười cợt hoa.
Cách năm mây bạc xa xa,
Đăm đăm nàng cũng nhớ nhà khôn khuây.
Chén đưa nhớ bữa hôm nay,
Góc trời thăm thẳm ngày ngày đăm đăm.
Trong khi thanh khí tương tầm,
Giá đành tú khẩu cẩm tâm khác thường.
Kể chi những nỗi dọc đàng,
Khiến người trên tiệc cũng tan nát lòng.
Lọt tai nghe suốt năm cung,
Khát khao đã thỏa tấm lòng bấy nay.
Chắc là mai chúc lại vầy,
Chén mừng xin đợi đêm này năm sau.

Một người thích nghe hát

Tin Saigon

Saigon ngày 28 Septembre 1929

Hội-đồng quản-hạt

Hội-đồng quản-hạt đã xét về việc đánh thuế mỗi Quintal thóc của Đông-dương xuất cảng là một xu. Quan Giám đốc Yves Henri có tỏ bày cho Hội-đồng biết rằng số thuế ấy là để chi vào mọi khoản phí tổn về việc lập ra Đông-dương túc-mễ cục, hiện còn đương trù-tính để lập.

Ngài lại tỏ bày cái tình-hình đại cương về thóc gạo ở thế-giới ngày nay thế nào, và cái địa-vị của Đông-dương đứng trong hàng các nơi sản gạo là thế nào. Ngài có nói vì Đông-dương so với các xứ sản gạo khác, chậm chạp mất đến 20 năm, vậy nay cần phải cố gắng trong cách lựa các hạt giống, để cho sản ra những thứ thóc gạo tốt nhất hạng, gọi là «Standard».

Đông-dương túc-mễ cục sẽ có cử một tiểu ban hội-đồng trông nom. Tiểu ban ấy gồm có các người Pháp và người Nam.

Sau khi Hội-đồng nghe mọi lời tỏ bày ấy và chao đổi ý-kiến cùng nhau rồi, thì Hội-đồng bỏ phiếu ưng thuận việc đặt thứ thuế mới ấy.

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng: 28 độ

Hội-đồng chính-phủ thường trực

Ban thường trực Hội-đồng Chính-phủ họp sáng hôm nay tại phủ Toàn-quyền do quan Toàn-quyền Pasquier chủ tọa. Trong các vấn đề xét tại kỳ này thì có việc rượu ty giao sở Thương-chính làm lấy.

Đường xe lửa Vân-nam

Công-ty hỏa-xa Vân-nam báo cáo rằng đường từ Ma-Hoang-Pou đến Ma Kai đã đi lại được, nhưng phải thay xe trong khoảng từ *kilomètre* 10+300 đến 21+300.

Kể từ ngày 28 septembre trở đi, công ty lại nhận chở hành khách cùng các hàng hóa hành-lý mỗi kiện không nặng quá 40 kilogr.

Còn các hàng hóa gửi chậm (petite vitesse, thì hoãn cho đến ngày có giấy yết-thị mới thôi.

Cuộc đánh số lấy đồ của hội Khai-trí

Hội Khai-trí tiến-đức đã được phép quan Thống-sứ cho mở một cuộc đánh số lấy đồ (tombola) đến ngày 15 décembre thì mở số.

Cả thảy có 60 giải toàn là đồ vật cả. Giải nhất là một cái xe ô-tô hòm, giải nhì là một bộ salon Annam, rồi đến đồ bàn ăn, sập gụ, xe nhà, vân vân.

Bảng tú-tài Tây

Các thí-sinh có tên sau này trúng tuyển phần thứ nhất.

Ban A

MM. Lê-xuân-Ban et Litolff, Phạm-gia-Kinh.

Ban B

MM. Phạm-quang-Bách, Ng-Điều, Hoàng duy-Huyên, Đặng-huy-Lực, Vũ-văn-Lộc, Đặng-văn-Ngu.

Ban D

MM. Nguyễn-tư-Chương, Ng-đình-Luyện, Lê-văn-Nhâm, Trần-kim Phan, Phạm-thu-Phu.

Vấn đề nhà cửa đất đỏ

Mới đây ông chủ nhà Tâm-Tâm có xin quan Toàn-quyền và thành-phố Hanoi cho ông những đất của Nhà-nước hoặc của Thành-phố còn thừa để ông lập hội vay tiền, nhà Ngân-hàng làm nhà cho thuê. Giá tiền thuê nhà thì Thành-phố sẽ định lấy và ông hứa trong một hạn lâu năm không tăng số tiền ấy.

Tôi thiển nghĩ Thành-phố hiện đương thiếu tiền làm mọi việc còn phải tìm cách tăng thuế là cách bất đắc dĩ, lẽ đâu có đất nghĩa là có của biếu không cho một người hoặc một hội. Vậy tôi có bàn với quan Đốc-lý và hội-đồng xét về vấn đề nhà cửa đất đỏ nên dùng cách sau này tưởng Thành-phố không thiệt tuồi mấy mà có thể có nhiều nhà cho thuê ngay.

Thành-phố nên bán chịu đất cho tất cả các chủ có tiền làm nhà ngay mà bán rẻ chứ đừng bán như trước. Số tiền cho chịu ấy sẽ được trả làm 15 hay 20 năm gì đó. Người mua chịu đất phải làm nhà theo kiểu thành-phố kiến-trúc mà kiến-trúc một cách đơn giản cho đỡ tốn tiền, có thế thì giá cho thuê mới được rẻ. Giá cho thuê phải theo Thành-phố định và trong một hạn lâu năm, ví dụ 10 hay 15 năm, không được tăng lên. Theo ý tôi thì không thiếu gì người Nam muốn làm nhà cho thuê song không làm là vì không mua được đất hoặc phải mua đất quá. Và lại người sẵn có tiền làm nhà bao giờ cũng cho thuê được rẻ hơn người phải đi vay tiền của người khác. Hội-đồng xét ra cách này có lẽ tiện lợi hơn cả nên quan Đốc-lý có nhờ tôi hỏi ý kiến các ngài muốn làm nhà như cách trên này rồi làm tờ trình ngài. Nếu có nhiều người thuận như thế thì cách này có lẽ thi hành được. Vậy các ông bà nào biểu tình cùng chúng tôi, hoặc có ý-kiến khác thì xin cho biết ngay hoặc quá bộ lại tệ-xá ở nhà máy rượu, đường Nghĩa-địa Hanoi, cho chúng tôi được thừa nhận thì chúng tôi cảm tạ vô cùng.

Nay kính
Nguyễn-Lễ
Hội-viên Thành-phố

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Hỉ tín

Bản quán được tin mừng rằng đến ngày mồng 6 tháng chín ta ông bà Ng-trọng-Lộc, tham-tá hỏa-xa Vân-nam sẽ làm lễ thành hôn cho trưởng-nam là M. Nguyễn-quang-Dự, thư-ký tại tòa Thượng-thẩm Hanoi.

Bản quán có lời mừng hai họ cùng cô dâu chú rể.

Bãi một chi bưu cục

Kể từ ngày 1er Octobre 1929 trở đi, chi bưu cục *Hanoi D* ở số 38 đường Huế sẽ bãi đi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAI-PHONG

Cháy

Ngày 27 vừa rồi hồi tám giờ rưỡi tối, cháy tại dãy nhà lá đường Candlot ở H[illegible] lý, năm cái nhà bị thiêu hủy, thiệt hại chừng 60 đồng. Nghe đâu phát hỏa ở một nhà vô ý để lửa bén vào thùng d[illegible] nên mới sinh cái hỏa hoạn như vậy. May người không việc gì.

Phường ăn cắp xe đạp đã phải bắt

Sở Cảnh-sát vừa bắt được tên trùm kẻ cắp xe đạp là Lưu-đình-Sự, làm [illegible] tiện, và các tên tùng đảng là Ng[illegible] đình-Kim, phụ tài xế Phùng-văn-Th[illegible] thợ rèn tại sở Lục-lộ Kiến-an, và Ph[illegible] văn-Khanh tài xế.

Chẳng biết từ rầy còn có sự mất cắp xe đạp nữa không?

Phu đò dan dảo

Vinh-văn-Pho, phu đò chở thuê [illegible] vụn cho một hiệu ở thành phố [illegible] đường bán rẻ mất sáu tấn than cho [illegible] người tên là Trần-văn-Bo, Trần-văn-Tiên, Nguyễn-duy-Phan và Bùi-thị S[illegible]

Tên lái đò dan dảo cùng với các người mua đã phải bắt giam xét.

KIẾN AN

Một cách bóc lột

Đêm vừa rồi, tên Ng-văn-Trịu, 30 tuổi, nhà ở An-dương, đứng nấp cạnh ở cầu xe-lửa, để đón những người đi khuya về mà bóc lột. Một người đàn bà đi lễ về qua đấy, Trịu giả làm mật-thám đến bắt khám rồi lấy của người ấy 14 đồng và các xống áo giá 9 đồng [illegible]

Người đàn bà biết bị bóc lột, nhưng không dám kháng cự. Tên Trịu nay đã bắt được rồi, chờ tòa xét xử.

HAI-DƯƠNG

Nạn ô tô

Ngày 25 vừa rồi, hồi 5 giờ rưỡi chiều ở đường Haiphong Hanoi, chiếc ô tô T. 4405 của M. Triệu Xương ở phố Khách Hải-phong, do Phạm-văn-Hun cầm máy khi chạy tới làng Cổ-dung, huyện Kim-Thanh, đụng phải một người tên là Phạm-văn Mang, trong khi này chạy ngang qua đường. Phạm-văn-Mang bị thương ở hai chân, đã phải chở vào nhà thương Haiduong.

ĐÁP-CẦU

Hai người lính đào ngũ

Hai người lính lê-dương Madelyn và Geyer, đóng ở Đáp-cầu, đào ngũ từ mấy hôm nay, vừa bị sở Cảnh-sát bắt được và giải về nhà binh.

Tin Trung-kỳ

HUẾ

Lễ trào cờ Tam-tài cho Tập-binh

Ngày 25 Septembre 1929 hồi 9 giờ, tại Huế, nơi « Chiến sĩ trận vong đài », quan Toàn-quyền Pasquier Đại-nhân đã trao một lá cờ Tam-sắc, là một lá cờ hiệu lịnh của nhà binh cho các đại đội Tập-binh ở Trung-kỳ.

Lễ trao cờ ấy đã diễn một cách rất long trọng lược kể như sau này:

Nơi « Chiến sĩ trận vong đài » đã trần thiết trang hoàng và dọn dẹp rộng rãi, cắm cờ xí, và lính tập, lính tây dàn hầu nghiêm trang.

Tất cả lính tập và quan Đồn Tập-binh ở 18 đạo thống thuộc Trung-kỳ, (mỗi tỉnh 7 người) thấy mặc binh phục bồng khí-giới đứng giọc theo đường Jules Ferry. Các quan Tây Nam đều có đến dự lễ đứng hai bên Trận-vong-đài. Còn người đi xem, nam-thanh nữ-tú đủ mặt.

Đúng giờ, quan Toàn-quyền, quan Khâm sứ, quan Đồng-lý phủ Khâm-sứ. Quan Phụ-chính Thân-thần, các quan viện Cơ-mật đến nơi, phường nhạc rồi khúc quốc-ca các ngài thi binh lễ chào xong thì cùng nhau bước lên đài kỷ-niệm; các quan binh hô hồng binh khi và thi binh lễ, đoạn một vị quan binh là ông Phó giám-binh Kirsch đến trước cùng bốn thầy Đội tập binh bồng binh trượng đứng yên. Quan Toàn-quyền đứng trên đài kỷ-niệm cầm lá cờ hiệu lệnh tam-sắc ấy mà tuyên mấy lời cho tất cả đại binh nghe đại-ý ngài gọi tất cả tập binh đại đội ở Trung-kỳ mà bảo rằng vì lòng trung thành vì nghĩa báo đáp mà nay mẫu-quốc Đại-pháp đã đem lòng tín dụng đại đội Tập-binh người Bảo-hộ mà trao lá cờ hiệu lệnh tam-sắc này cho. Vậy thì cho khỏi phụ lòng tín dụng của mẫu-quốc thì thầy nên tận tâm bảo quốc v.v... đoạn rồi ngài bước xuống đài, che bốn lọng vàng, tay cầm lá cờ trao cho ông Kirsch ông tiếp cây cờ ấy rồi thì các quan binh lại hô thi binh lễ và phường nhạc rồi khúc quốc-ca, đoạn rồi đạo binh ấy kéo quanh đài kỷ-niệm để lá cờ hiệu lệnh đi đầu tiên phong rồi đi thẳng lên tòa Thừa-thiên rồi kéo về đi ngang qua Đài kỷ niệm đặng quan Toàn-quyền duyệt lãm đại binh rồi lại kèn nhạc kéo về đồn Tập-binh phủ Khâm-sứ. Quan Toàn-quyền cùng bá quan giải tán.

Lá cờ tam sắc hiệu lệnh rước về đến nơi, thì đại đội lại thổi kèn binh làm lễ chào, rồi ông phó giám binh Kirsch cùng bốn ông đội lại rước vào nhà quan chánh giám binh đồn Tập-binh phủ Khâm-sứ mà trần tàn ở đó là khi lễ trao cờ rồi thì ngài có ban cho tất cả lính Tập-binh về dự lễ ấy một số bạc hai trăm đồng đặng làm tiệc ăn mừng và cho nghỉ 2 ngày đặng vui chơi lễ ấy.

Về sự trao lá cờ hiệu lệnh này là một sự rất vẻ vang cho các người đã có lòng trung thành với Mẫu-quốc là các Đại-đội Tập-binh. Vì từ lâu nay chưa khi nào có mà nay đã vì Mẫu-quốc tín dụng mà trao cho. Vậy tưởng nên hết lòng trung thành báo quốc thì mới khỏi phụ lòng tín dụng của Mẫu quốc.

LẸ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quấn báo, chữa lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được để chi tiền giấy quấn khác.

Kẻ ai không gửi tiền theo thì sự đổi nguyên [illegible] phải trả năng hơn.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : Le Chemineau
Cinéma Tonkinois : La maison du mystère
Cinéma Pathé : Madame Recamier

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO:

Gạo hạng nhất, một tạ		11$60
— nhì	—	11 30
— ba,	—	10 30
Thóc hạng nhất	—	6 50
Bắp ngô —	—	6 60

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước: 10 l. 80.

TIN TÀU

Tàu *Cap Padaran* đã ở Singapore chạy ngày 24 Septembre đi Saigon.

Tàu *Song giang* đến ngày 1er Octobre hồi 6 giờ sẽ chạy đi Saigon, ghé Tourane và Qui-nhơn.

Tàu *Dalay* đến ngày 1er Octobre hồi 8 giờ, sẽ chạy sang Pháp, ghé Saigon.

Tàu *Gia long* đến ngày 3 Octobre sẽ biệt Haiphong chạy đi Nouméa và Nouvelle Hébrides

Tàu *Havdrot* ngày 2 Octobre sẽ biệt Haiphong chạy đi Hongkong.

Tàu *Forbin* đã ở Djibouti chạy ngày 17 Septembre đi Colombo.

Tàu *André Lebon* ở Marseille đã chạy ngày 6 Septembre sang Tàu và Nhật.

Tàu *Compiègne* ngày 11 Septembre đã từ Marseille chạy sang Đông dương.

Tàu *G. G Maurice Long* đến ngày 30 Septembre sẽ biệt Haiphong chạy đi Saigon, ghé Tourane và Qui-nhơn.

Tàu *Tonkin* mang thư sang Pháp, (đường Nhật) đến ngày thứ ba 1er Octobre hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong, đường Pakhoi, Hoihow và Fortbayard rồi đến Hongkong sẽ chuyển sang tàu *Haruna-Maru* của Nhật. Tàu này có ghé Naples.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 6 giờ 16 sáng hôm ấy.

CÁC VIỆC LĨNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 1er Octobre 1929, hồi 16 giờ. — Tại sở Lục-lộ Bắc-kỳ, ở Hanoi, đấu-giá mua nhựa « Asphalte » để trải trên các đường thuộc địa và trong xứ trong năm 1930.

Ký-quĩ tạm 2000$00.

Điều-lệ để tại sở Công-chính Hanoi, và sở Hàng-hải Haiphong.

Ngày 9 Octobre 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Hỏa-xa Vinh đấu giá làm đường và nhà ở về lot thứ tư (từ km 0 + 480 đến 16 + 000 T. K) đường Tân-ấp — Thakhek.

Ký quỹ tạm 6.500 $

Điều lệ để tại sở Hỏa-xa Vinh, sở Công-chính Hanoi, sở Công-chính Saigon.

Ngày 19 Octobre hồi 16 giờ. — Tại sở Công chính, Hanoi, 1· đấu giá mua 6000m2 đá để xây bờ sông Thương (Canal Principal), từ đầu đến kilomètre 25 Thái-nguyên.

Ký quĩ tạm 300 đồng.

2· đấu giá mua 6000m2 đá để xây bờ sông Thương, từ *kilomètre* 20 đến *kilomètre* 40, tỉnh Bắc-giang.

Ký quĩ tạm 275 đồng.

3· đấu giá mua đá để xây bờ sông Thương, từ kilomètre 40 đến cuối sông, tỉnh Bắc-giang.

Ký quĩ tạm 300 đồng.

Ngày 28 Novembre 1929 hồi 9 giờ.—Tại sở Hỏa-xa ở Hanoi, đấu giá mua 40.000 kilos dầu dùng cho các máy của sở-hỏa-xa đạo bắc: 30.000 kilos nộp tại Hanoi, và 10.000 kilos nộp tại Tourane.

Điều lệ để tại sở Hỏa-xa Hanoi, sở hàng hải Haiphong, và sở Hỏa-xa Tourane.

Ai có máy móc hỏng thì nên đến:

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu thanh tốt nhất bán và chữa huế ở:

Etablissements Indophono

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy đẹp tốt đẹp thì nên đến:

G. M. R.
Demange

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến:

Banque de l'Indochine

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

[illegible] tốt nhất thì có những:

Hiệu Nestlé

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có:

MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến:

G. M. R.
Phúc-Vinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn giá hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến:

Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đạc thì nên đến:

G. M. R.
Nhà tầm tầm

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến:

G. M. R.
L. U. C. I.

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thửa câu đối phóng truyền thì nên đến:

. . . .
. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem:

Cinéma Palace

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu:

Ninh-Thái

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến:

Pharmacie Montés (Nhà ba chuông)
— Chassagne (Phố hàng Khay)
— Gillet (Vinh)
M. Hélary (Haiphong)

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh.

Quan Đốc-tờ: Loubet
— Piquemal
— Blot

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc trái muốn bán thì nên đến:

Hiệu Đức-Long
Hoàng xuân Lan

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sẵn bán thì nên đến:

MM. Deleule & Detouillon

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến:

. . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến:

G. M. R.
Perroud

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có:

Hiệu Mai Chinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến:

Tân Dân Thư Quán

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Thằng em-bé của bà rất là dễ thương...

Lòng bà mà muốn nuôi cho nó nên một đứa trẻ rất xinh rất đẹp, rất mạnh-khỏe, thì tất là phải được. Quí-hồ bà chí tâm như thế mà lại biết phép. Nuôi lấy được, thì nên cố mà nuôi lấy. Bao giờ thật bất đắc dĩ mới nên cho bú sữa khác, hoặc cả hoặc cho bú thêm. Nhưng phàm sữa ngoài thì phải dùng thứ sữa đặc có chế đường rồi, thật hạng tốt. Trước còn cho ăn toàn sữa, hòa với nước đã có lề, sau dần dần quấy thêm thứ bột có sữa mà có pha thứ lúa mạch-nha hảo-hạng. Muốn thi-hành phép ấy, thì chỉ cho bằng dùng

SỮA ĐẶC CÓ CHẾ ĐƯỜNG
HIỆU CON-CHIM (NESTLÉ)
và
BỘT SỮA HIỆU CON-CHIM (NESTLÉ).

Số 28

THẤT-QUỐC-CHÍ
七 國 誌
(Tôn, Bàng diễn nghĩa)
孫 龐 演 義
Lịch-sử tiểu-thuyết

(Truyện này mới đọc tưởng là hoang-đường, nhưng thật là được hết cái tâm lý của một hạng người có lòng ích kỷ)

NGUYỄN-ĐỖ MỤC dịch thuật

— Chu đại-nhân ơi! Bàng-quyên vẫn còn chưa chịu thôi, sáng mai sẽ lại đem quân đến đây để vây nhà mà khám xét một lượt nữa. Đại nhân nên sai người dọn lấy một cái phòng không trong để một cái rương gỗ lớn. Trong rương chứa đầy những ngói gạch vụn, vừa khóa vừa niêm-phong thật kỹ. Ngoài cửa phòng cũng khóa lại, mà giao thìa khóa cho mụ quản-gia, và gọi mụ quản-gia ra đây, để tôi dặn bảo trước mấy câu.

Chu-hợi một mặt theo kế thi-hành, và một mặt gọi mụ quản-gia đã ngoài 60 tuổi ra cho Tôn-tẫn dặn bảo. Tôn-tẫn gọi mụ quản-gia đến gần trước mặt, sẽ rỉ tai mà dặn bảo mưu-kế. Mụ quản-gia vâng lệnh quay đi.

Tôn-tẫn lại sẽ rỉ tai Chu-hợi bảo thầm, mưu-kế rồi lại dặn rằng:

— Cứ như thế thì tất sao hắn cũng xin đem một rương vàng bạc đến mà đánh đổi.

Chu-hợi nghe lời Tôn-tẫn nói, mới được yên lòng, rồi về phòng yên nghỉ. Mờ sáng hôm sau đã thấy Tôn-tẫn cùng hơn một trăm gia-tướng kéo đến vây nhà Chu-hợi. Chu-hợi lại chạy ra đón.

Bàng-quyên vào tới nơi, Chu-hợi hỏi rằng:

— Bàng phò-mã ơi! Suốt ngày hôm qua, phò-mã đã hết sức sục tìm, không thấy Tôn-tẫn, hôm nay phò-mã lại đem quân tới đây, chẳng hay có việc gì không?

Bàng-quyên nói:

— Hôm qua tiên-sinh biết trước mà đem giấu Tôn-tẫn đi một nơi, cho nên tìm mãi không thấy, hôm nay tôi lại đem quân soát kỹ một lần nữa.

Chu-hợi nói:

— Phò-mã muốn soát kỹ một lần nữa tôi cũng xin để cho phò-mã soát, nhưng lần này mà vẫn không tìm thấy Tôn-tẫn thì phò-mã tính sao.

Bàng-quyên tức thì truyền cho gia tướng khám xét từ ngoài cửa lớn, cho đến phía sau vườn hoa, bất cứ chỗ nào, cũng sục tìm thật kỹ, mà tìm mãi vẫn không thấy tông-tích Tôn-tẫn đâu cả. Sau Bàng-quyên vào đến nhà trong trông thấy gian nhà liền bên cạnh có một cái phòng, cửa khóa thật kỹ.

Bàng-quyên hỏi.

— Cái phòng gì thế này?

Chu-hợi nói;

— Cái phòng này dùng làm kho chứa.

Bàng-quyên lại hỏi:

— Trong phòng chứa những cái gì?

Chu-hợi nói:

— Trong phòng chứa những vàng bạc cùng các đồ quí-vật, cả số tiền một trăm đĩnh vàng mà phò-mã thua cuộc đưa cho hôm trước, cũng chứa ở trong phòng ấy đó.

Bàng-quyên nói.

— Tôi chắc rằng Tôn-tẫn tất ẩn ở trong phòng này mau mau mở ra cho tôi xem nào.

Chu-hợi nói:

— Đây là cái phòng chứa những của-cải riêng nhà tôi, không lý nào lại bắt tôi mở cho xem được!

Bàng-quyên nhất định bắt phải mở ra. Chu-hợi bất đắc-dĩ gọi mụ quản-gia lấy thìa khóa mở cửa. Mụ quản-gia vừa đi vừa lầm-bầm mà rằng:

— Ai lại làm vô-lý như thế! Phòng chứa những của-cải riêng của nhà người ta mà lại đòi mở xem.

Bàng-quyên nghe nói nổi giận, sai quân bắt mụ quản-gia mà đánh-đập một hồi. Mụ quản-gia nín không dám khóc, chạy đến cầm thìa khóa mở cửa bỗng nghe trong phòng có tiếng Tôn-tẫn sẽ bảo rằng:

— Mụ quản-gia kia! Hôm trước ta đã dặn mụ chớ có mở cửa, nay mụ lại mở cửa thì tính-mệnh ta khó lòng mà được bảo-toàn.

Bàng-quyên nghe nói, mừng thầm mà nghĩ trong lòng rằng: Đích-thị Tôn-tẫn ẩn ở trong này rồi, lại cứ nói dối ta là cái phòng chứa các thứ vàng bạc. May mà ta có ý soát kỹ, nếu không thì hắn lại lừa qua được mắt ta như ngày hôm trước mà thôi. Tôn-tẫn kia! Lần này thì mi khó lòng chắp cánh mà bay lên trời cho thoát!

Khi mụ quản-gia mở được cửa rồi, Bàng-quyên xộc ngay vào trước, tìm ngược tìm xuôi, chẳng thấy Tôn-tẫn ở chỗ nào, chỉ thấy một cái rương lớn bằng gỗ để ở giữa phòng, vừa khóa lại vừa niêm-phong cẩn-thận.

Bàng-quyên nói:

— Tôi chắc hẳn Tôn-tẫn trốn ở rương này, mau mau mở ra cho tôi coi thử.

Chu-hợi nói:

— Thật quả trong rương này, tôi chỉ để chứa các thứ vàng bạc, sao phò-mã lại bắt tôi mở làm gì!

Bỗng nghe trong rương lại có tiếng Tôn-tẫn bảo rằng:

— Chu đại-nhân ơi! Đại-nhân chớ mở, để cho tôi còn được sống thêm ít ngày nữa.

Bàng-quyên nổi giận mà rằng:

— Rõ ràng có tiếng Tôn-tẫn ở trong rương ra. Quân-sĩ vâng lệnh, xúm vào khiêng cái rương. Chu-hợi vật mình lăn khóc mà kêu rầm lên rằng:

Bàng phò-mã thật là vô-lý! Mượn việc tìm bắt Tôn-tẫn mà cướp lấy một rương vàng-bạc của nhà tôi. Sự oan-khổ này, tôi phải tâu bày cho thấu.

Chu-hợi tức thì lên ngựa thẳng tới triều-môn, vào tâu với vua Ngụy rằng:

— Muôn tâu bệ-hạ! Bàng phò-mã mà mượn việc tìm bắt Tôn-tẫn, hôm qua đã khám-xét nhà kẻ hạ thần trong suốt một ngày, mờ sáng hôm nay lại đem mấy trăm gia-tướng đến vây, mà khám-xét một lần nữa. Khi tìm không thấy Tôn-tẫn, thấy nhà kẻ hạ thần có một cái rương chứa các thứ vàng bạc đồ quí-vật, liền cướp lấy mà sai quân-sĩ khiêng đi. Dám xin thánh-thượng xét soi, bắt Bàng phò-mã phải hoàn lại cho kẻ hạ thần thì kẻ hạ-thần không đến nỗi chịu thiệt-thòi oan khổ.

Vua Ngụy phán rằng:

— Sao lại có sự lạ lùng như vậy! Nhà ngươi hãy đợi đây, chờ khi Bàng phò-mã tiến triều, thử xem hắn nói ra thế nào.

Lại nói chuyện Bàng-quyên đốc thúc quân-sĩ cố khiêng cái rương lớn của nhà Chu-hợi đem vào triều-môn. Bàng-quyên đi liền ở bên cạnh cái rương, bỗng nghe tiếng Tôn-tẫn ở trong rương nói to lên rằng:

— Bàng phò-mã ơi! Tôi cùng phò-mã kết nghĩa với nhau, coi nhau như anh em ruột, cùng học một thầy, nào tôi có phụ-bạc gì với phò-mã, mà sao phò-mã nỡ lòng hại tôi như thế này.

Bàng-quyên nói:

— Nhà ngươi đã lừa dối ta nhiều lần, lần này tất thế nào ta cũng phải đem nộp thánh-thượng.

Tôn-tẫn ở trong rương cứ nằn-nì nói đi nói lại mãi, mãi cho đến khi tới trước triều-môn mới thôi. Khi tới triều-môn. Bàng-quyên vội-vàng đi thẳng vào trước. Vua Ngụy hỏi rằng:

— Sao Bàng phò-mã dám mượn việc tìm bắt Tôn-tẫn, mà cướp lấy một rương vàng bạc của nhà Chu-hợi khiêng đi là nghĩa thế nào?

Bàng-quyên nói:

— Khi nào kẻ hạ-thần lại dám trái phép cướp lấy cái rương vàng bạc của nhà Chu-hợi, chỉ vì Chu-hợi đem Tôn-tẫn giấu vào trong rương, rồi nói dối là cái rương chứa các thứ vàng-bạc và đồ quí-vật. Bởi vậy kẻ hạ-thần truyền cho quân-sĩ khiêng cái rương đến đây, để xin đem mở ở trước ngự-tọa. Vua Ngụy hỏi rằng:

— Tại sao phò-mã lại biết là có Tôn-tẫn ở trong rương?

(Còn nữa)

Nhà-Giồng-Răng

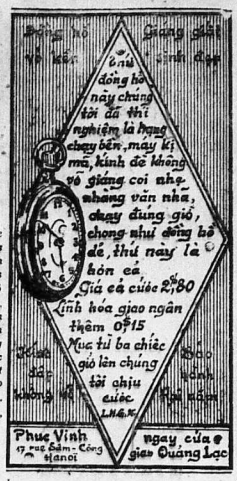
Trần-Quang-Minh

199, Rue du Coton, 199

Tonkin — Hanoi

AI HỒNG THI HỌC KÉM MUỐN HỌC THÊM **?**

Nên tìm ông Đề: là tác-giả sách: Guide de Langue française, 2e édition. Pour nos futurs Bacheliers — Principles of English Etymology. Chuyên môn về Français, Anglais Latin, Grec. Trong hai năm rưỡi nay đã có học-trò đỗ Diplôme tham tá Culture Générale, trạng tuyển vào 3e Lycée, đã ở Lycée rồi xin học thêm... và ở khắp Tam kỳ, Cao Man xin học bằng cách gửi bài (bài ra toàn đánh máy cả), để biết tiếng Pháp đủ dùng trong việc đời. Có của nào thi hỏng Diplôme Brevet muốn học tại nhà nên hỏi sớm. Đáng cho mọi người biết, chứ không cần quảng cáo. Tam hỏi tại Báo Trung-Hòa, 33, Mission, Hanoi 7.866

Urocédrol Gallo.

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng

BÁN TẠI

Hanoi, hiệu Chassagne.

Haiphong, hiệu Brugnimche

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

DERNIÈRES NOUVEAUTÉS 1929-1930

GRAND ARRIVAGE :

De tissus anglais, fantaisie
En tous genres
Confection sur mesure
Prix modéré
Travail soigné et rapide

Maison BẢO-AN
TAILLEUR—COUPEUR
29, Rue du Coton — Hanoi
Téléphone N° 610

Agences d'annonces en Europe :
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT. PARIS (IXe)

Bán tại :

Pharmacie

CHASSAGNE

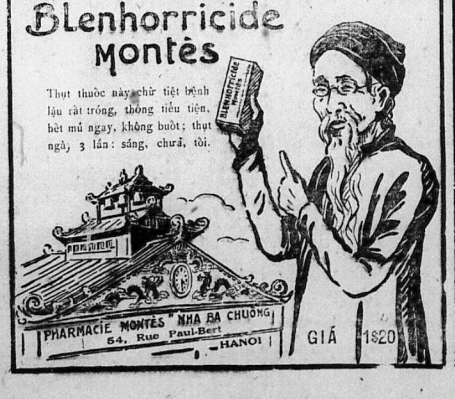
59, Rue Paul-Bert

HANOI

Blenhorricide Montès

Thuốc này chữa tiệt bệnh lậu rất trông, thông tiểu tiện, hết mủ ngay, không buốt; thuốc ngày 3 lần: sáng, chưa, tối.

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Bằng tiền nhận-tử

(Tiếp theo)

Quách-Kiều nói :

Toả nhận thường gọi con là Kiều-tử, nếu nàng sinh nở xong, ta chưa có thể lại được, bất luận con gái hay là con giai, cứ đặt tên cho con là Quách-Tử.

Thanh-thư vâng lời. Quách-Kiều về huyện Lạc-Sương, theo tận vào kinh.

Chỉnh niệm nhớ sinh quê hương, nhớ quê nhàng lại tìm đường thăm quê.

Quách-Kiều ở kinh được ít lâu, lại cho về để thăm nhà. Vợ chồng đã lâu, mới lại thấy nhau, lời ban hợp, chuyện hàn-huyên, rất là vui vẻ. Vũ-thị hỏi Quách-Kiều rằng :

— Nghe nói lang-quân mới lấy nàng Thanh-thư làm thiếp là người có nhan sắc, lại có nết na. Sao không đưa về cùng ở với tôi, cho cửa nhà thêm vui vẻ.

Quách-Kiều nói :

— Tôi đi chơi xa xôi một mình, ở nơi lữ-quán vắng vẻ cũng buồn, vậy có mua một người hầu để giáp đỡ công việc trong mấy tháng đó mà thôi, chứ có khi nào xem trọng bằng chính thê được.

Vũ-thị nói :

— Cô nàng đông chợ, làm vợ nhiều con. Hai vợ chồng ta hãy còn hiếm, mới có một đứa con giai. Lang-quân lấy nàng tính, sinh năm đẻ bảy, lại càng thêm vui vẻ cửa nhà, tôi có tính ghen tuông như ai đâu mà phải giấu.

Sang năm đến khoa thi, Quách-Kiều thi lại hỏng, từ hãy giờ trở đi, không mong gì thi cử nữa chỉ chuyên dạy con là Quách-Tạp học. Chẳng may Quách-Tạp xấu số, đến năm mười tám tuổi, bị bạo bệnh mất. Vợ chồng Quách-Kiều tuổi đã nhiều rồi, chỉ có một con, học hành đã thông thái, lại khôi tuấn non, lấy làm sầu thảm vô hạn. Vũ-thị lo rằng sau này không có kẻ kế-tự hương-hỏa, lấy cho chồng hai người thiếp nữa, nhưng đã lâu năm cũng không sinh đẻ lần nào.

Quách-Kiều cũng vẫn nhớ nàng Thanh-thư ở thôn Chàng-ngọc, nhưng chỉ ngại đường lối xa xôi, quan san cách trở đi lại rất gian lao. Đã hai ba lần nhờ quê toan đi, hỏi thăm đường, lối thấy nói trong một quãng đường rừng có quân giặc mai phục thường ra giết người cướp của, nên đành cứ ở quê nhà, không dám đi nữa.

Năm Quách-Kiều đã ngoài sáu mươi tuổi, gặp khoa thi hương, cũng không định thi vì có anh em bạn dẫn đi nên cũng đi cho vui. May sao khoa ấy thi đỗ sĩ nhân. Thế mới biết trời vận đã đến, chỉ thi chơi mà hóa đỗ thật.

Sang năm Quách-Kiều sắp đi thi hội, Vũ-thị nói rằng :

— Thiếp nghe nói đàn ông năm mươi tuổi hãy còn sinh đẻ, nay phu-quân mới ngoài sáu mươi, thiết tưởng chưa lấy gì làm lão quyện lắm. Mấy người thiếp tôi đã lấy cho không sinh nở lần nào cả. Vậy thì lang-quân vào kinh thi hội, cũng nên mua một người thiếp nữa, họa may có con, để sau có kế kế chân đường hỏa. Xin lang-quân chớ lấy làm nản chí, xem như việc thi cử, không ngờ rằng đỗ, hãy còn đỗ được, thì biết đâu rằng già chẳng còn sinh đẻ được lứa hay sao.

Quách-Kiều nghe lời nàng ý vào kinh thi hội.

Quách-Kiều thi hội vào phòng tứ trường, đến kỳ xem bảng, thấy tên mình đỗ hoàng-giáp, lại thấy có tên Quách-Tử, đỗ thám-hoa, đứng đầu bảng, dưới tên có chua hương quán ở huyện Lạc-sương, phủ Thiều-châu. Bụng nghĩ thầm rằng : « Có lẽ ông thám-hoa này là con nàng Thanh-thư chăng, nếu không phải sao lại hương quán ở huyện Lạc-sương phủ Thiều-châu. Ta nhớ khi làm biệt, nàng có mang mới được năm tháng. Ta đã đặt tên cho con từ lúc còn ở trong bụng gọi là Quách-tử. Vậy thì có lẽ ông thám-hoa này là con ta đây. Nhưng nếu có phải thực là nàng Thanh-thư sinh ra, thì nay Quách-tử mới có hai mươi tuổi, sao đã đỗ cao sớm thế được. » Bụng còn hồ nghi, chưa chắc có phải hay không. Chợt gặp một ông bạn đồng khoa, cũng đứng đấy xem bảng. Nhớ ông bạn hỏi thăm hộ xem ông thám-hoa Quách-Tử bao nhiêu tuổi, trọ ở đâu.

Ông bạn nói :

— Ông thám-hoa mới đỗ, trọ đó hai mươi tuổi nhà rất nghèo, trọ ở một gian nhà bàng cùng tên người thành. Ngày mai là ngày sinh nhật quan Chế-Khảo Lý-Học sĩ, các ông tiến-sĩ ân-khoa đều đến đấy lễ mừng, nghĩ nên đến đấy hỏi thăm thì tiện.

Sáng hôm sau Quách-Tiều mang lễ mừng vào hai kiến quan chế-khảo Lý Học-sĩ.

Lý Học-sĩ mới Quách-Kiều ngồi chơi, mà nói rằng :

— Ngày sinh-nhật tôi cũng chẳng lễ làm gián dị, không sắm sửa gì lắm, trong quan hoàng-giáp có lòng quý yêu lại chơi sớm như vậy, tôi lấy làm nặng thành ân.

Quách-Kiều nói :

— Ngày nay tôi lại cầy trước là hai phần nghĩ, sau là có việc bỏ-nghi nhờ ngài chỉ bảo giáp.

— Quan Hoàng giáp có việc gì hỏ nghi, nói cho tôi nghe, họa may tôi có biết, sẽ hết lòng bảo giáp.

— Bẩm ông lớn, hai mươi năm về trước tôi đi theo ông cậu làm tri-huyện Lạc-sương thuộc tỉnh Quảng-đông, có lấy một người thiếp tên gọi Thanh-thư là người họ Mễ, có mang được năm tháng thì tôi về quê. Nhưng tôi đã dặn Thanh-thư rằng : « sinh con ra biết là con hay gái, cứ đặt tên là Quách-tử. » Từ đấy trở đi, tôi ngại đường đất xa xôi, không đi lại được nữa. Nay tôi thấy ông thám hoa đỗ công niên với tôi tên là Quách-tử, nên có ý nhờ. Vì rằng đỗ đồng bảng, nên tôi không dám đường đột nói sự thực với. Lúc nào ông thám-hoa đến lễ mừng, nhờ cụ lớn hỏi hoa hộ giáp cho tôi biết rõ thực hư, khỏi phải nghi ngờ, thì cám ơn cụ lớn, vạn hội.

Quách-Kiều nói vừa rứt lời đã thấy ông thám hoa cùng các ông tiến-sĩ vào lễ mừng quan chế-khảo Lý học-sĩ.

Lý-học sĩ mới ngồi chơi xong, hỏi Quách-tử rằng :

— Quan thám-hoa đỗ ít tuổi như thế, chắc phụ-mẫu còn song toàn cả nhỉ. Tôi không biết quý hiệu lệnh tôn ông là gì, làm sự nghiệp gì.

(Còn nữa)

Thanh-Bằng dịch thuật

Các quan công chọn là tốt nhất

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert Hanoi.

Bán tại :

Pharmacie

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert

HANOI

Bán chiếu khách trong một tháng ! !

Xe HÒNG-BÀNG và LE COQ

Bánh mạ kền guidon carré, 1 frein. . . . . 26$75

Guidon double frein anglais rất tốt. 28.75

Xe ô-tô cho thuê đi đường xa

Như : HÀ-GIANG, BẮC-QUANG, SAIGON, HUẾ, v. v.

Giá tiền rất hạ ! !

Hỏi tại : Hiệu **TRÚC-THANH** (Phố Cửa Nam)

HANOI. *n° 59 bis, Rue Neyret* — TÉLÉPHONE N°

Succursale TUYÊN-QUANG, *n° 75, Avenue Duchesne* (*Phố Tam cờ*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

GÂY MÕN

Thuốc SIROP de DESCHIENS có huyết bò

Làm cho Sung túc máu men, ấy là một vị thuốc của các Lương-y trữ bịnh.
Thuốc này hiệu hơn thịnh bổ tuổi và các thứ thuốc có tạnh sắc - Các nhà thương tại thành Paris đều dùng nó.

NHỮNG NGƯỜI KHÔNG NGỦ ĐƯỢC

Cái bệnh không ngủ được thì khốn-khổ nhất, là bệnh của những người quẫn-quẹo vì sự đau-đớn, mà muốn nhắm mắt ngủ đi cho qua cái đau-đớn, lại không sao ngủ được. Người thì nhức đầu, đau gân, ho-hen; người thì bị đau xương, đau gan, đau thận. Vậy thì sao không dùng ngay thuốc:

SIROP de FOLLET

Làm bằng Hydrate de Chloral

làm cho ngủ được êm-đềm, mà lại không làm cho lợm-dọng nhức đầu, như những thứ thuốc chế bằng nha-phiến, khiến cho bệnh được dễ khỏi. Thuốc ấy uống từ một đến ba thìa xúp. (Trẻ con thì từ hai đến bốn thìa cà-phê).

Các thứ làm giả có thể nguy-hiểm, vậy nên soát xem trên lọ thuốc có chữ ký Follet và giấy hiệu bốn sắc hay không.

Có bán tại: Tất cả các hiệu bào-chế

BÁN BUÔN TẠI:
Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob
Paris (6e)

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

uống trừ lành các chứng:

Nhứt xương cốt, bình hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái lợn cợn có cát, đau lắc-léo.

CÁC VỊ SẢNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ETAT Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.

PASTILLES VICHY-ETAT Uống hai ba liều Khi ăn rồi thì dễ tiêu tang.

COMPRIMÉS VICHY-ETAT Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

Un Bébé si sage

Est-ce la description de votre petit ? Heureux et souriant quand il s'éveille, dormant paisiblement en temps voulu— C'est un enfant sage.

Un bébé en bonne santé est une richesse, car la santé et le bonheur vont la main dans la main—et la santé est basée sur une bonne nourriture. Si votre bébé ne peut être nourri au lait maternel, donnez-lui du Glaxo, la seule alternative saine se rapprochant le plus du lait maternel.

Le Glaxo est la substance nourrissante du lait riche et pur rendu libre de germes, et qui est facile à digérer en raison du procédé Glaxo. Il contient toutes les propriétés nécessaires à la nourriture du bébé, et rien pouvant lui occasionner du mal. Chaque goutte est assimilée facilement par le plus faible des bébés, et la santé, le bonheur et le contentement en résulteront.

Glaxo

Lait Supérieur

"Batit Beaux Bébés"

Seuls agents distributeurs:
SOCIETE COLONIALE DES GRANDS MAGASINS
Grands Magasins Charner SAÏGON
Grands Magasins Réunis HANOÏ

BÁN TẠI
Grands Magasins Réunis
HANOI

Mỗi hộp 225 gr. net: **14** fr.
450 gr. net: **26** fr.

NẾT MẶT KHÓ COI

Có gì là ta coi thường hơn cái dính, cái nhọt nữa không? Vậy mà nhọt sảy làm khi làm cho ta mất công như việc. Vì làm sao? Mặt mày trong trẻo mới ra người khỏe mạnh, ai thấy cũng phải mến; mặt mày đầy những chốc những mụn thì ai cũng sợ, vì người ta nghĩ rằng mình có bệnh gì kín.

Vậy mà chữa mụn, nhọt không khó gì, chỉ bôi thuốc mỡ INOTYOL một vài lần là hết.

Cô danh ca Lydia ở nhà hát Variétés tại thành Paris có nói rằng:

« Đã được mấy tháng nay tôi lên mụn khắp mặt, đến nỗi mặt mày biến đổi, tôi không giám ra hát nữa. Tôi dùng hết các thứ thuốc mà không đỡ.

Sau tôi chỉ bôi thuốc INOTYOL có một ít hôm là khỏi hết. Quả là một thứ thuốc quý-hóa vô chừng, tôi thực hàm ơn với ngài, vì nhờ thuốc của ngài mà tôi được khỏi hẳn. Tôi có mách thuốc INOTYOL cho người quen tôi thì ai cũng phục là thuốc hay ».

Xem như thế thì đủ biết rằng thuốc INOTYOL thần hiệu vô song. Chữa các bệnh ngoài da như lở, ngứa, mụn nhọt sảy đều khỏi hết.

Hỏi mua INOTYOL ở các hiệu thuốc

CHÈ 寧泰

Quý khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cố xơi chè chính-hiệu NINH-THÁI thời quý-khách sẽ được mãn ý.

NINH-THÁI
10, Rue des Cantonnais, Hanoi.
164, Phố Khách, Haiphong.
78, Phố hàng Trống, Nam-dinh.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Hai sự rất ghê gớm ở bệnh lậu là: Yếu sức đi và mất đường sinh dục. Cái cơ-quan chính nó làm cho mất sức khỏe và những hạt sinh dục dễ hóa ra như hạt sinh dục của các người già. Không còn gì sợ hãi hơn là một người trai trẻ mà không sinh được những cọn mầm-mập? Vậy thì phải nên quan phòng các chứng xảy ra ở bệnh lậu và phải nên kíp chữa ngay khi mới bắt đầu có mủ. Nếu mới thấy trong đường tiểu tiện hơi đau, thì phải nên chữa ngay và phải nên giữ gìn những cơ-quan khác, bàng-quang, quả thận cho khỏi mắc bệnh về sau nữa.

Người ta đã có cách chữa rất công-hiệu là thuốc *Santal Monal*. Dùng trong mấy hôm đầu là hết đau đớn, hết sưng đường tiểu tiện và khỏi ngay lập tức. Thuốc *Santal Monal* này dùng ở các nhà thương khắp hoàn-cầu, vì nó là một thứ thuốc rất quí rất hay. Nó lẫn vào với nước tiểu và làm cho nước tiểu thành ra xanh, làm cho sạch những mụn con mọc ở các cơ-quan, như thế bệnh lậu khỏi ngay lập tức.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
THIỆT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông lương-y GUILLIÉ

Từ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế dưỡng của quan lương-y GUILLIÉ lấy làm thần hiệu trong những bịnh HƯ PHẾ, đau trong TÌ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐAU GÂN, ĐAU MÌNH, RÉT VỎ DA, hoặc CHÓC NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO DAI, BỊNH CÙI, GHẺ CHÓC NGOÀI DA và bịnh có TRÙNG LÃI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rẻ tiền và rất hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những bịnh gốc bởi ĐÀM hay là MẬT phát ra thì uống nó hay lắm.

Bất kì thuốc trị đàm nào mà không có dấu ký tên PAUL GAGE thì chớ dùng.

LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
nữa cũng rút trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan lương-y Guillié.

Chánh chủ trữ thuốc này là nhà: PAUL GAGE FILS, nhứt hạng bào chế y ... đường GRENELLE ST GERMAIN môn bài số ... ở tại đô thành PARIS.
... TRONG CÁC DƯỢC PHÒNG ĐỀU CÓ BÁN

Sirop de Grenadine
Sirop de Citron
vân vân
Rất tốt! rất mới! rất rẻ!

Bán tại: PHARMACIE CHASSAGNE
59. RUE PAUL-BERT. HANOI

SỮA BÒ HIỆU BERNA

là

thứ đồ ăn nhứt bổ
cho người lớn
và trẻ-con.

Sữa nguyên-chất làm tại xứ Thụy-sĩ

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom Penh.

3007

BỆNH RUN

nhất-quyết trừ tiệt bằng thuốc
Tœnifuge Français
của quan đốc-tờ **DUHOURCAU**
là thứ thuốc rất nhậy mà rẻ tiền nhất.
chỉ 12 viên là khỏi không cần thuốc tẩy.
Nhà bán thuốc cho bộ Thủy-quân và bộ Thuộc-địa.
Bán tại nhà LEGOUX Fres
6, Rue Louis-Blanc, La Garenne (Seine)
Trước tại số nhà 19, phố Turenne, Paris
và Bán ở các hàng thuốc to.

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
LAVIGNON BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Cái sảy nảy cái ung

Bệnh ghip là một bệnh bình như tầm thường, thế mà chớ tưởng là ta dễ thoát vòng nó được đâu. Khi bệnh ghip đã khỏi rồi thì sức cũng kém đi, huyết cũng xấu, não cũng suy. Nhất là về mùa rét, ai đã bị bệnh ghip khỏi cũng phải uống thuốc để bồi lại huyết và bổ cho các bộ phận như thuốc Pilules Pink.

Cứ xem những lời minh tạ của các người ở khắp bốn phương giời thì đủ biết rằng thuốc Pilules Pink thực công hiệu vô song.

Bà Piat ở xã Montmaur (Hautes-Alpes) có viết giấy rằng:

« Tôi hỏa-chồng và có hai đứa con nhỏ. Mùa đông năm ngoái tôi bị cảm (ghip) nặng, khi khỏi rồi tôi kiệt sức, không còn muốn làm ăn gì nữa. Và tôi đã đứng tuổi, đến ngày hết kinh nguyệt cho nên nhiều chứng bệnh. May thay tôi nhớ đến thuốc Pilules Pink. Tôi giám cam đoan với ngài rằng tôi biết được thuốc ấy mà dùng là cái hạnh phúc lớn của tôi. Tôi uống thuốc Pilules Pink thấy sức hoàn lại, mạnh mẽ làm ăn được như thường. Ấy cũng nhờ Pilules Pink nên tôi mới kiếm được miếng ăn cho châu nhỏ. »

• Thuốc Pilules Pink có bán ở các hiệu thuốc.

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi danh thiên hạ dân đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn tiêu, thuốc đó lấy làm hay cả thế gian ai không đều quên dùng.

Ai ai dùng nó cũng được, nhưng là người bịnh ... đàn bà hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh sau này: bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bị trái ban, ... trong tì vị các bịnh đó đều dùng chắc tay thuốc QUINA LAROCHE được.

Con nít huyết suy và con gái ... đàn bà ... khi ... , cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấp ... cũng chẳng nên quên dùng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy ... và chắc. Chẳng những nó trừ hết ... còn lại ngày sau trong mình mạnh khỏe lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chừng và chúng ta giám kêu thuốc đó rằng: Rượu ngọc thạch của thiên thần chế ra (Liqueur de Jade) lời tục ngữ của người Tàu cho những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đựng cả vạn giấy chứng và thơ cảm ơn của mấy người bịnh và cả vạn giấy của các quan lương y khen ... lòng ta.

Rất tại thuốc rượu QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ một ly tới ba ly có bán theo chai rượu trong một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bịnh rét thì mỗi một khắc đừng hễ uống một ly, uống 3 ly trước cữ rét 2 giờ rưỡi, thế ấy ly chót uống trước cữ nửa giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước có mà uống cho đỡ khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY
Ông thầy bán thuốc hạng nhất tại Paris

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

CÓ ĐẶC QUYỀN SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN: France **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN ĐẾN NGÀY 30 JUIN 1928: » **85.500.000**

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ:

Chánh trị-sự:	M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự tại Đông dương và Vân-nam;
Phó trị-sự:	M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm:	M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

TRỤ SỞ: 96, BOULEVARD HAUSSMANN, PARIS (VIIIe)

CÁC CHI ĐIẾM:

TRUNG-HOA	ĐÔNG-DƯƠNG	MỌI NƠI KHÁC
Canton	*Battambang*	*Bangkok*
Fort-Bayar	*Cantho*	*Djibouti*
Hankeou	*Haiphong*	*Nouméa*
Hông-kong	*Hanoi*	*Papeete*
Mengtzeu	*Huế*	*Pondichery*
Pékin	*Namdinh*	*Singapore*
Shangai	*Pnom-Penh*	
Tiên Tsin	*Qui-nhơn*	
Yunnanfou	*Saigon*	
	Thanh-hoa	
	Tourane	
	Vinh	

Giao-dịch khắp hoàn cầu

CÁC CÔNG VIỆC NGÂN HÀNG. — MUA BÁN TRÁI PHIẾU. — CHO THUÊ TỦ SẮT.
Ai hỏi sẽ trả lời ngay.

Điện-Lưu-Tín-Hiệu: INDOCHINE

GIÂY NÓI:	*Hanoi*	58.
	Haiphong	26.
	Namdinh	90.
	Vinh	65.
	Thanh-hóa	37 (mở ngày thứ ba).

Lusez